

6474 K-6474

1934

НОВЕ МИСТЕЦТВО

№ 8

1927

Композитор Прокоф'єв до його гастролів у Харкові.

87751
ЦЕНТРАЛЬНА
= НАУКОВО-УЧЕБОВА =
БІБЛІОТЕКА

КРАСВИЙ ВІДДІЛ ВУФКУ

Харків,
Майдан Тевелева
товарова біржа
Телеф.: 20-96 і 15-85.

1-й К. ЛІБКНЕХТА

вул. К. Лібкнехта

Каса з 5 год.

Телефон 8-10

2-й ім. КОМІНТЕРНУ

вул. 1-го травня

Каса з 4 год.

Телефон 7-43

3-й ЧЕРВОНИЙ МАЯК

Сергієвський майдан

Каса з 4 год.

Телефон 9-51

4-й ім. К. МАРКСА

вул. Свердлова

Каса з 5 год.

Телефон 10-06

5-й ім. ДЗЕРЖИНСЬКОГО

вул. Свердлова

Каса з 5 год.

Телефон 35-51

В робітничих районах 6-й „ЖОВТЕНЬ“

вул. Жовтневої революції, № 32
(кол. Москалівська)

Телефон 23-01

7-й ПРОЛЕТАРІЙ

(кол. „Современный“)
ріг Кладовищенської
та Гітської вулиць

Каса з 4 год.

Держкіно-театри ВУФКУ

З вівторка 22 лютого й щоденно **другий тиждень!!!**

МАТИ

Сюжет взято з
М. ГОРЬКОГО

З вівторка 22 лютого й щоденно демонструється

ОРДЕР НА АРЕШТ

Попередній продаж квитків щоденно в центр. касі на пл. Тевелева.
По колективних заявках квитки позачергово на всі сеанси.

З вівторка 22 лютого й щоденно демонструється
СЕНСАЦІЙНИЙ СВІТОВИЙ БОЄВИК **II СЕРІЯ**
ДРУГИЙ ТИЖДЕНЬ!!!

БУДИНОК НЕНАВИДИ

В головній ролі славетна артистка ПІРЛЬ УАЙТ

З вівторка 22 лютого й щоденно

Найкраща в світі комедія—людина, що не сміється — БЕСТЕР КІТОН

НАША ГОСТИННІСТЬ

Попередній продаж квитків в центр. касі на пл. Тевелева.

З вівторка 22 лютого й щоденно демонструється
ЗАКОРДОННИЙ БОЙОВИК

ВОВК НА ТРОНІ

22, 23 й 24 лютого лише три дні

КРИВАВИЙ ГЕРЦОГ

25, 26 й 27 лютого

ОСТАННЯ ТРИВОГА

22 й 23 лютого лише два дні

ПІСНЯ НА КАМЕНІ

на 6 част.

за участю нар. арт. ХАЙРІ

24, 25, 26 й 27 лютого

ПРОЦЕС ПРО 3.000.000

**ХАРКІВСЬКА
ДЕРЖАВНА
АКАДЕМІЧНА
ОПЕРА**

Телефон 1—26, 37—66.

СЕРЕДА 23 ЛЮТОГО

(Серія „А“)

I. ЖІЗЕЛЬ

II. Хореографічні етюди
За участю РЕЙЗЕН та ЖУКОВА.

ЧЕТВЕР 24 ЛЮТОГО

(Позаабонементна вистава)

ЦАР САЛТАН

П'ЯТНИЦЯ 25 ЛЮТОГО

(Серія „Б“)

I. ЖІЗЕЛЬ

II. Хореографічні етюди
За участю РЕЙЗЕН та ЖУКОВА.

СУБОТА 26 ЛЮТОГО

(Серія „Г“)

ТРІЛЬБІ

НЕДІЛЯ 27 ЛЮТОГО

РАНОК. Абонементний КОНЦЕРТ
відомого композитора й піяніста

Н. К. МЕТНЕРА

НЕДІЛЯ 27 ЛЮТОГО

ВЕЧІР. Серія „Д“ й для всіх що
пропустили, ОСТАННЯ ВИСТАВА

ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО

**Державний
Драмтеатр
„БЕРЕЗІЛЬ“**

Телефон 1—68, 29—56.

СЕРЕДА 23 ЛЮТОГО

С Е Д І

ЧЕТВЕР 24 ЛЮТОГО

П'ЯТНИЦЯ 18 ЛЮТОГО

серія „Д“

Сава Чалий С Е Д І

СУБОТА 26 ЛЮТОГО

НЕДІЛЯ

20

ЛЮТОГО

серія „З“

САВА ЧАЛИЙ

Найближча прем'єра: „КОРОЛЬ БАВИТЬСЯ“

**ДЕРЖАВНИЙ
НАРСДНІЙ ТЕАТР
(Пом. кол. ГРІКЕ)**

ТЕАТР ОПАЛЮЄТЬСЯ

СЕРЕДА 23 ЛЮТОГО

Прем'єра! Я. МАМОНТОВ

РОЖЕВЕ ПАВУТИННЯ

п'єса на 4 розділи, 8 одмін.

Постан. РОЖКІВСЬКОГО О.

Художник ВАСЯКИН О.

ЧЕТВЕР 24 ЛЮТОГО

М. СТАРИЦЬКИЙ

**СОРОЧИНСЬКИЙ
ЯРМАРОК**

музкомедія на 4 дії (за М. Гоголем)
Режисер Грудина Д. Диригент Харків-
ський С. Художник Волненко.

СУБОТА 26 ЛЮТОГО

Я. МАМОНТОВ

РОЖЕВЕ ПАВУТИННЯ

п'єса на 4 дії, 8 одмін

Постан. РОЖКІВСЬКОГО О.

Художник ВАСЯКИН О.

НЕДІЛЯ 27 ЛЮТОГО

М. КРОПИВНИЦЬКИЙ

В І Й

фанта. музком. на 4 дії (за М. Гоголем)
Режисер Грудина Д.
Реж. лаб. Самарський Г.
Художник Васякин О.
Диригент-комп. Верховинець

НКО УСРР Державний Єврейський Театр Помешкання 6. Малого Театру Телеф.: 35-54, 26-94. Художній керувник ЄФР. ЛОЙТЕР. Директор театру М. Левітан. Головн. Адм. Марк Левков.	ЗАКРИТТЯ СЕЗОНУ останні вистави перед від'їздом на гастролі по Україні Віторок 22 лютого А. Глебов ЗАГМУК Трагедія на 4 дії Четвер 24 лютого І. Фефер та Н. Фідель КОЙМЕНКЕРЕР на 3 дії Субота 26 лютого А. Глебов ЗАГМУК Трагедія на 4 дії	Середа 23 лютого за Гольдфаденом ЦВЕЙ КУНІЛЕМЛЕХ ком.-водевіль на 3 дії, 8 епізодів П'ятниця 25 лютого ПУРІМ-ШПІЛЬ Єврейський балаган на 3 дії з прологом Неділя 27 лютого А. Глебов ЗАГМУК Трагедія на 4 дії
---	---	---

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КРАСНОЗАВОДСКИЙ ТЕАТР Старо-Московская 82 (тел. 35-84). Директор театру Е. ХАЮТИН Администратор А. ЗУБЕНКО	Вторник 22 февраля В ПОЛЬЗУ ЯСЛЕЙ Х. П. З. А. Глоба РОЗИТА Постановка Нелли-Влада. Оформление сцены Е. Магнер. Костюмы И. Бугарев. Механич. оборудов. М. Пасечниченко. Суббота 26 февраля АЛЕКСЕЙ ТОЛСТОЙ ЧУДЕСА В РЕШЕТЕ Пьеса в 4 действиях Декорации А. И. Трубецкого. Режиссер И. С. Ефремов.	Среда 23 и Четверг 24 февраля ПО ТАЛОНАМ СО СКИДКОЙ 50% С. Левитина ПРИГОВОР пьеса в 13 картинах. Оформление сцены Е. Магнер. Режиссер Д. Крамской. Воскресенье 27 февраля А. Глебов РОСТ Пьеса в 5 действиях Режиссер Нелли-Влад. Естественное оформление Е. Магнер. Художники А. Трубецкой и С. Белькин. Звуковой монтаж—А. Александров. Технический монтаж—Ф. Птеледа и М. Пасечниченко.
--	---	--

ЖУРНАЛ ХУДОЖНЬОЇ РОБОТИ НА СЕЛІ СІЛЬСЬКИЙ ТЕАТР Другий рік видання

Місячник Відділу Мистецтва Наркомосвіти УСРР регулярно подає:

ВЕЛИКІ П'ЄСИ для округових Робсельтеатрів, районних театрів та драмгуртків.
МАЛІ П'ЄСКИ, інсценівки, живі газети, вірші, оповідання, фейлетони для сільських та клубних драмгуртків.

Пісні з нотами, списки п'єс і нот, методичні, довідкові і технічні статті, рецензії на нові п'єси, хроніку з мистецького життя.

Вимагайте по всіх книжкових кіосках.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА 1927 РІК:

На 1 місяць—30 коп., на 6 місяців—1 карб. 50 коп., на рік—3 карб. Ціна окремо в роздрібному продажу—30 коп.

Передплата приймається в головній конторі „**Радянського Села**“ м. Харків, Пушкінська 24.

Адреса редакції: Харків, вул. Артема 29, НКО (Відділ Мистецтва). Телефон 29-13.

**ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА
НА ДВОХМІСЯЧНИК
„МУЗИКА“**

Орган Всеукраїнського Музикального Т-ва ім. ЛЕОНТОВИЧА

За редакцією колегії в складі т.т. Вериківського, Гарника, Грінченка, Качеровського та Козицького

Завдання журналу полягають: 1) В освітленні питань культурної революції в галузі мистецтва, громадсько-педагогічних, музичної науки, масової роботи, критики, бібліографії та нотографії. 2) В освітленні головних питань музичної науки та мистецтва з марксистської точки зору. 3) У відбитті всіх важливих подій та явищ музичного Рад-союзу та закордону. 4) В обліку та освітленні роботи музичних установ та організацій, обміні практичним досвідом у галузі музроботи, то-що.

ЦІНА: на рік—5 карбованців, на 6 міс.—2 карб. 50 коп. Окремий номер—95 коп.

Передплату приймають: Київ, вул. Раковського, 15—Муз. Т-во ім. Леонтовича.

НОВЕ МИСТЕЦТВО

Адреса редакції
Харків, вул. Карла
Лібкнехта, № 9.
Телефон 1-68.

ТИЖНЕВИК

ВИДАННЯ ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ УПО УСРР

№ 8 (49)

22 ЛЮТОГО

192

Диспут про шляхи українського театру

Гноблений цілий час за царату український театр міг хіба сяк так зберігати своє нужденне животіння, а не розвиватися таким темпом, якого він потребував, щоб наздогнати ту культурну прогалину, що непросвітною темрявою спала над Україною в наслідок політики царату і тривала до 80 р. мин. століття. Побутовий театр був до революції кульмінаційною точкою розвитку нашої театральної штуки. Він мав акторів, що підносились свого часу до найвищих ступнів мистецтва сцени, мав традиції, але зовсім не мав літератури, навіть писаних спогадів, що зберігали-б на пізніші часи бодай повні фактичні дані з історії його розвитку.

Такий стан річей не міг не відбитися і на поступі нашого театру взагалі, бо брак літератури й науки про театр спиняв в значній мірі розвиток поодиноких робітників з театру, а разом з цим гальмував і всю справу. Тим часом як приміром російський театр, будучи добре підтримуваний державою, напередодні революції був уже піднісся понад многі західноєвропейські театри, наш не перевищував в цілому рівня доброго на той час провінційального театру. Кінець-кінцем такий стан річей в минулому позначився де в чім і на роботі пореволюційного українського театру. Хоч як, і Березиль, і Франківці, і одеська Держдрама, ступили наперед за останні роки, хоч маємо ми на сьогодні цілих три оперних театри, проте треба одверто признатися, що й до нині брак

літератури й науки про український театр гальмує його поступ. Ми й сьогодні маємо багато нев'яснених справ на театральнім полі, які потребують обговорення ширшими кроками суспільства і які може-б зрозумілі були нам, коли-б справа театральна на Україні була розвивалася нормально, бо безперечна річ, що розглядати сучасний театр, його напрямки і ті шляхи, якими він нині прямує, не оглядаючись на минуле українського театру, не можна. Від цього минулого, побутового театру теперішні наші театри одні більше, а другі менше взяли. Насамперед взяли вони не мало вихованих у побутовім театрі акторів, запозичили прийоми акторського майстерства, а інші і до нині ще у многім ідуть тими стежками, які цей театр протоптав.

Все це спонукає нас перш за все взятися як найенергійніше до в'яснення сьогоднішньої істоти українського театру, а найближчий до цього шлях за сучасного стану поставити неясні в роботі театрів питання на обговорення ширших суспільних кол, щоб-то впорядження диспутів на актуальні на театрі питання.

Перший такий диспут відбудеться 28 лютого в клубі ім. Блакитного. Цей диспут буде першим в цім році, і треба думати не останнім, заходом для в'несення ясности в деякі галузі нашої театральної справи і для її популяризації серед ширшого кола суспільства. Як перший, зрозуміло, що він носитиме загальний характер, має кинути світ на ситуацію в українським театральнім житті в цілому, не вдаючись

59

у деталізацію тих чи інших поодиноких моментів. І що, як ми вже говорили, розглядати сучасну ситуацію в нашій театрі не можна без ретроспективного погляду на пройдений шлях, то диспут цей і має передовсім висвітлити минуле українського театру, щоб потім стало можливим поставити правильний діагноз сучасним напрямкам в нашій театральній мистецтві, формам та методам їх роботи і в міру спроби накреслити в загальних бодах рисах шлях на завтра.

Відповідно до цього плану диспуту намічено й теми доповідів на нім. Вступну доповідь на тему: Театр, як політично-

соціальний чинник зробить тов. Христовий, Народний Артист Республіки Лесь Курбас доповість про сучасні напрямки й форми театру і тов. Мамонтів зробить аналізу дореволюційного українського театру.

Звичайно наперед досить таки важко проректи чого дійде й що дасть цей диспут, але можна з певністю сказати, що успіх і наслідки його цілком залежать від того, як поставиться до цієї першої спроби наше громадянство, бо і в висвітленні та розв'язанні театральних проблем, як і всяких інших — «громада великий чоловік».

Виставка „Художник сьогодні“

Призначена відкриттям на 17 лютого і відстрочена на 20, перша виставка образотворчого мистецтва в плані поточного року і 20 лютого фактично ще не була відкрита вся. Театрального відділу публіка так і не бачила, бо його закінчили устатковувати тільки о 4 годині, коли вже експонатів не можна дивитися в напівтемних кімнатах Соціального музею. Проте це факт не суть важкий. В організаційній частині виставки є хибі куди важливіші. Насамперед вони криються в неправильній організаційній системі зглядно до намічених виставкою завдань.

В декларативній статті про виставку вміщеній в № 7 журналу «Н. М.» тов. Т. В. означає її завдання так: «Завдання виставки «Художник Сьогодні» подати не підсумок величезної роботи, зроблені за час революції. Ні—вона мусить дати ніби аналіз змісту самого слова художник, вона мусить показати обличчя майстра образотворця з усіх боків, в усіх, бодай головніших розрізах».

Мимо того, що в цій тираді досить таки сваряться поміж собою «усіх» з «бодай головніших», і мимо туманності формулювання завдання в цілому,—бо «аналіз змісту самого слова художник», після попереднього застереження, що виставка не ставить собі зробити підсумок роботи художників (очевидно харківських) за час революції, виглядає надто абстрактно,—не знати який конкретно критерій прикладали організатори до підбору експонатів. Розум слова художник ми нині не мислимо інакше і не можемо інакше мислити, як функції художника в будівництві соціалістичного суспільства. Згадувана ж стаття, пояснюючи далі завдан-

ня виставки, говорить, що аналіз має полягати в тім, щоб показати художника—«майстра й робітника»—(«умови життя умови роботи...»), члена спілки, знову майстра («Художник вдома» в лабораторії творчій), художника педагога, а потім ще раз майстра («Художник перед масами»). Плутанину в усім цим сподіваємось видати й для неозброєного ока. Де-ж тут розкриття розуму слова художник цеб-то диференціація його, коли говориться про умови життя, про умови роботи, членство в профспілці, а решта зводиться до того-ж таки загальника—«Майстер», бо й перед масами виступає також майстер, а не хтось інший. Тут декларативна стаття очевидно перемудрила.

А виставка?

— Також перемудрила, бо її організовано за декларованою теорією з деякими лишень екстраординарним додатком.

Але наперед дозвольте нам сказати про систему організації виставки образотворчого мистецтва, щоб вона змогла розкрити трудящим розум слова художник своєю думку. Розкрити це слово значить показати функції художника в життєбудівництві, місце образотворчого мистецтва серед інших галузей культури і в ролі культурного та суспільного фактора. Правда, це річ дуже великих масштабів, бо не могла-б така виставка обмежитися тільки експозицією робіт художників за певною системою підібраних і розташованих, а мусіла-б зужити й інших засобів, коли-б хотіла справді досягти поставленої собі цілі. Але такого масштабу ми й не маємо на думці, бо говоримо й мислимо в межах сьогоднішніх ресурсів образотворчого мистецтва на Україні. Одначе й

вужчий, вірніше вузюсінський, масштаб такого роду виставки мусив показати художника: в архітектурі і сполученій з нею декоративній живописі, сутій живописі (і не всякій зрозуміло), скульптурі в театрі, у виробництві річей обиходу, політосвітній роботі, в поліграфії, в педагогії, рекламі то-що, всього не перелічить, але принцип системи сподіваємося і з поданого зрозумілий. Стаття тов. Т. В. правда наприкінці говорить про майбутню організацію виставок образотворчого мистецтва присвячених спеціально деяким з поданих нами ділянок, проте-ж поточну виставку «Художник Сьогодні» вона вважає за виставку, так би мовити, ввідну до цих спеціальних, а цим значить сама доводить справедливість нашої думки.

Далі коли вже ставила виставка собі згадане завдання, то очевидно, що треба було додержуватися їй принципу експозиції художника, а не поодиноких майстрів індивідуально і відповідно до цього розташувати експонати.

На виставці хаос.

Ви тут дивитесь не книжку графіку, а графіку Леуса, Косарьова, Іванова та ще й з домішкою часом ілюстративних робіт, або й просто невідь чого. Скульптуру, для краси мабуть і щоб тісніше було ходити одвідувачам, розставлено по всіх помешканні. Так само розвішано плакати, при чім зовсім не групувано їх. Живопись, хоч і стоїть у декларативній статті «благое намереніє» показати «творчий процес од матеріалів і знарядь роботи через головні етапи її до остаточного завершення», на виставці подано у перемішку, трохи кращих з гіршими художниками. І де той творчий процес Алах відає, та той хто шкафик шклянний із тюбиками фарб поставив під «очень красивым»,—говорила одна дама своєму чо-

ловікові,—портретом Борделіуса, робленим кольоровими олівцями.

А хіба, товариші, «художник перед масою»—то тільки видавництво «Радянське Село» з комплектом оригіналів свого друку за рік чи два на трьох вітринах, та Менес із своїм «мрійновійним» Хвильовим?

В цім хаосі годі зорієнтуватися навіть підготованішому глядачеві, а масовому й поготів.

Тепер дві слові про додатки. Хоча в однім поважнім органі, однієї досить компетентної в мистецьких справах установи і друковано позаторік замітку—«Фотографія масове мистецтво», але дозвольте усумнитись в цім, принаймні в фотографії Овзера та Назаренка. Також в тих вишивочках і подушечках, що притулилися в куточку, та штучних квітах. І це товариші, по-вашому «Художник Сьогодні»? А по-нашому це роблять люди знічев'я та нудьги.

Найкраще подано на виставці педагогічний відділ, де хоч і не все в порядку, та можна побачити роботу харківського Худтехнікума в цілому. Звичайно виставка має й цікаві поодинокі роботи, з графіки (особливо), з живопису, з скульптури... та в цих нотатках ми мали на меті обговорити організаційний бік справи, оскільки виставку декларовано з претензією на оригінальність експозиції і названо «Художник Сьогодні». А хіба, приміром заглянувши в театральний відділ, сьогодні в українському театрі працює лишень Худтехнікум та художник Цалок і більш ніхто? Хіба над все найбільше роблять художники плакатів для ВУФКУ? Або всі обкладинки до книжок, що їх зробив худ. У. чи Х. показувати варто?

Виставку звичайно, важче організувати, ніж «бахнуть» декларацію з нагоди відкриття, або оці нотатки написати це розуміють всі. Не тільки перша, а може й друга виставка ще шкутильгатиме, та знавши це здається, що треба нам в новій цій справі поменше мудрувать лукаво і говорити «вумних» слів.

Ми зовсім обійшли художників індивідуально і просим їх пробачити за це—згадаєм иншим разом або десь у иншій місці, бо тут уже не вистарча рядків.

На останку з приємністю констатуємо, що суспільство жваво цікавиться виставкою, першого дня її одвідало по-над тисячу людей. Публіка радо йде на виставки і треба нам подбати очевидно, щоб з відама вона рада поверталась.

В. Хмурий

(Стаття дискус.)

КУПУЙТЕ

Сатирично-гумористичний

журнал

„ЧЕРВОНІЙ

ПЕРЕЦЬ“

Виходить 1 й 15 числа кожного місяця і коштує тільки 15 коп.

Харків

Березіль

«Сава Чалий» кінець 3 акту

В Державнім драматичнім театрі ім. Франка

(Інтерв'ю з Худ. керов. Засл. Арт. Респ. Гнатом Юрою)

Поточного театрального сезону театру ім. Франка, довелося розпочинати свою роботу в новім місті. Цей факт, поруч з іншими досить численними причинами і мистецького й економічного порядку, на початку сезону був трохи загальмував роботу, принаймні, не дозволив театрові виконати вчасно свій репертуарний план і перевести в життя низку намічених минулого сезону завдань в справі поглиблення його мистецької роботи. Говорю, — цей факт, — бо він справді став первопричиною до всіх інших. Театр переїхавши до Києва мусив довго й уперто завойовувати собі глядача, а суспільна ситуація в Києві на початку була несприятлива для роботи театру. Київ має два активні суспільні табори, з одного боку віддану без застережень радянській владі громадську групування безперечно численішу й сильнішу, і з другого групування яка хоч примушена лояльно ставитись до політики радянської влади взагалі, проте ще силкується зберегти деякі націоналістичні позиції в мистецтві і в театрі ще й до нині жадає етнографізму та побутовщини в стилі Садовського. Отже театр ім. Франка вже з першої своєї постановки в Києві (Вій) не припав до смаку, та й не міг звичайно припасти, цим другим. З першою суспільною групуванняю справа, що до визнання нею театру стояла не

на багато краще, бо ця частина київського суспільства була упередженої думки про франківців, вважаючи їх за театр електичний, без свого мистецького обличчя, виразної лінії в мистецькій роботі, словом за театр нічим не примітний. Тут ділала очевидно непоінформованість або хибна інформація, але так було і нашому театрові воно не мало зашкодило в роботі. Бо коли нам цілком байдуже, що націоналістична частина громадянства, не знайшовши втіхи своїм жаданням в театрі одразу одвернулася від його, — ми ж на неї не орієнтувалися і не для неї працювали, то підход навпаки і справді радянської частини суспільства пригнітив, і не міг не пригнітити, морально робітників та завдав на початку роботи великої економічної шкоди театрові.

Заким той глядач, що мав принести в стіни нашого театру кошти для нормальної його роботи і потрібну, нині як ніколи, віру робітників в правоту й суспільну корисність своєї роботи, приглядався до нас та вивіряв, каса театру на половину пустувала, а це в значній мірі паралізувало спроможність театру довести себе. Театр бо всю першу половину сезону мусив працювати із старим репертуаром і глядач знав, що йому показують ще торік і позаторік перетравлене Харковом.

Тим часом ми знали й твердо вірили, що кінець-кінцем переможемо. Тому вперто працювали, не шукаючи порятунку в фабрикації похалщем прем'єр, а навпаки навіть свої старі постановки не пускали не поновленими і кардинально не зкоректованими на сцену. Ця уперта робота й час зробили своє діло. В середині грудня стався перелом в opinii київського радянського суспільства про театр ім. Франка. Партійні (найбільше), а за ними й радянські суспільні кола надзвичайно зацікавилися нашою роботою. Це прийшло не несподівано для театру, бо й раніше, приміром преса, уважно ставилась до нашої роботи, і позначилось воно не тільки на зборах театру, а іменно на зміні громадської opinii про театр. Для підтвердження цього досить буде сказати, що тепер франківський театр має 32 вистави продані партійним районним організаціям. Має пресу про «97» яка говорить (дословно), що такого піднесення залі, як було на закритті спектаклі для ЛКСМУ 14 лютого («97») ще не бачили стіни театру бувш. Соловцева.

Сьогорічна робота театру ще попереду, до нині він показував у Києві лишень свої харківські роботи та рядові постановки нові, не мавши коштів щоб показати програмову роботу, якою в цім сезоні буде «Маруся Богуславка» (реж.

Г. Юра). «Визволений Донкіхот» Луначарського, що його також намічав на цей сезон театр показати, піде тільки в наступнім сезоні, бо тепер з причин економічних ще не доведеться його поставити.

На останку хочу сказати дві слові про наш театр взагалі. Цілий час трохи дивувало нас, коли доводилось чути як нам закидали еклектизм. Дивувало, тому, що власне підстав до цього на мою думку поважних не було. В репертуарі театр завжди додержувався однієї ідеологічної лінії і яку б п'єсу він не брав для роботи завжди зберігав одну цілеву установку при її подачі на сцені. Що ж до формальних ухилів в різні плани які може й були, то я гадаю це за нормальний шлях в процесі шукання театром нової театральної форми, а ніхто ж не насмілиться заперечувати, що таку роботу франківський театр провадив.

Ми знали, а нині практика це для всіх довела, що шлях сучасного радянського театру має бути шляхом реалізму звичайно реальну сьогоднішнього—театралізації реального життя. Ми завжди в своїй роботі прагнули наблизити репертуар до сучасного світорозуміння й світосприймання обстоючи принципи театру актора і цим шляхом підемо далі з цього року на новім місці в Києві, де сьогодні можна сказати, що театр глибоко пустив коріння.

**Харків
Держтеатр
Березіль**

**Сава Чалий
кінець 4 акту**

По Харківських екранах

ВУФКУ щось припишло. Замість обіцяних, рекламованих новинок маємо поки-що... «Під владою Адата», «Будинок ненависти», «Знак Зоро», «Експрес Кохання», «Татусь нежонатий», «Син притону», «Владар блискавки». Правда, маємо й два, хоч не Вуфківського виробництва, але радянських фільми: «Мати» та «Абрек Заур». В загальному тижневому репертуарі це становить досить значний відсоток—два проти семи, це—29%, більше на чверть. Минулий тиждень дав таку-ж пропорцію, тільки тоді обидва наших фільми йшли не повною тижневою навантажкою—по три дні, а цього тижня одне з фільмів проходить повною навантажкою на шість днів.

Отже чекаємо на ВУФКУ, що не любить поспішати з демонструванням своєї продукції, приховуючи її наперед весняний і весняний час, коли відвідування кінотеатрів... взагалі знижується.

Бестер Кітон

Цей місяць він—в центрі загального інтересу. «Наша гостинність» та «Три

Харків

Березіль

«Сава Чалий» арт. Сердюк—Сава і арт. Титаренко—Зося

епохи». Виключно талановитий актор, безсумнівно один з найкращих сучасних комедійних акторів західного екрану, він завоював симпатії і нашого глядача. Досі Харків знав його мало. Але цих двох фільмів вже досить, щоб зазнати з оригінальною манерою гри, ексцентричністю та щирістю Кітона. Він тонкий гуморист, дотепний сатирик не аби який трюкіст. У своїх фільмах побудованих зрештою з загальним авантурним трафаретом, він намагається відійти від шаблону, і зосередити увагу глядача не так на самому трюкові, як на сюжетному серпці фільму та ексцентричній його трактовці. Проте вартість фільмів далеко не однакова. «Наша гостинність»—це фільм безперечно цікавий і вартий уваги. Вартій уваги самий задум фільму. Дію розгорнуто на тлі «передодня» сучасної техніки. Взятю стару передстолицю Англію, коротко змальовано характерні побутові рисочки і на цьому тлі зав'язано нескладний сюжетик. Але найбільший інтерес саме в тому «технічному передодні». Трактовку теми насичено глибокою іронією, влучною сатирою. Сучасний цивілізований американець глузує в цій картині з старої культури, з минулого Англії, з її традицій, а найбільше з старої техніки. З дотепним сарказмом дано в картині перші технічні досягнення—залізниця, велосипед то-що. По-за жвавим інтересом до веселого сюжету та чудової гри Кітона, фільм не позбавлено і історично-суспільного значіння.

В «трьох епохах» якраз цього значіння й нема, хоч претензійна назва фільму наче й обіцяє його. Правда є намагання дати глядачеві розроблений сюжет, вложивши його в оригінальні форми, але в цілому фільм не стигає далі звичайно американського авантуру, лишень обарвлений нешаблonoво та знову-ж видатна Кітонова гра. І в цьому фільмі Кітон шукає матеріалу в старовині, але в «Нашій гостинності» було взято добу, і на тлі її зав'язано сюжет, а в «Трьох епохах» навпаки—з давноминулого висмикується (і не завжди вдало) окремі рисочки і їх підтягається наспіх скомпонованого сюжету—до того-ж досить таки підстаркуватого і не раз не двічі обиграного в комедії. В центрі уваги лишається трюкізм і фортели, спеціально підстасовані для виграшності актора. Що правда, і «Три епохи» не позбавлені дотепности: окремі місця задумано й подано дуже вдало, з тонким

гумором і в'їдливим кепкуванням. Фортелі також раз-у раз оригінальні й не зайзені.

Дивитися Бестера Кітона весело—даруєш фільмові його хиби, милуючися з видатного акторського майстерства.

Мати

Московська преса зустріла «Мати» дуже приязно. І справді фільм сягає за межі трафарету. Він цілком заслуговує на те, щоб назвати його художнім фільмом. Особливо вдало подано в фільмі деякі побутові сцени та організовано типаж. Типаж—це найкраще в фільмі. Проте, звичайно, не можна вважати цей фільм інсценуванням «Матери»—Горького—він місцями значно різниться від оповідання цієї назви. Та й сюжет дуже схематизовано. Врахувавши це, постановщик відзначив, що це й не є інсценізація, а тільки фільм на тему оповідання Горького. Постать матери, що в Горького була центром твору, в фільмі відсунулася на другий наچه план, а натомість стали епізоди з визвольної боротьби пролетаріату передреволюційних часів.

Прийом використання тільки теми літературного твору, а не інсценування його, треба визнати за вдалий. Правда, не доходить до глядача в такому випадку оригінальний стиль і трактовка сюжету автором літературного твору, але фільм в цілому виграв. Досвід вже наочно доводить, що переложити літературний твір на кіно (чи для театру) річ рідко коли можлива. В образному перетворенні гу-

Москва

Театр Революції

«Купите револьвер»

битися мовна вартість твору, гинуть побіжні авторові думки, порушується композиція, а літературні образи не завжди щастить перетворити на конкретні кадри. Здебільшого від літературного твору в інсценізації лишається сама фабула та типаж (в кращому разі).

І в результаті, через неможливість різними засобами (словесними або дійовими) цілком тотожно виобразити один сюжет, маємо, що літературний і сценічний твір, зроблений за одними матеріалами дуже різняться. Коли постановщик при інсценуванні цілком додержується літературної основи, то фільм хибує на статичність і грішить проти інших законів фото-сценічності, а коли при інсценуванні пильнується законів сценічності й кінематографії, то порушується авторів задум і оригінальність літературної трактовки сюжету.

В фільмі «Мати», однак, зустрічаємо й прикрі ляпсуси. До таких треба зачислити насамперед зловживання «настрєвими» кадрами (натура), а також деякий трафарет у фіналі подій (драгуни, розстріл, смерть з прапором, провокатор)—все це неодмінно зустрічається в кожному фільмі з часів передреволюційних заворушень, особливо 1905 року.

Ж. Г.

КУПУЙТЕ ЖУРНАЛ

„НОВЕ МИСТЕЦТВО“

Програми всіх театрів у Харкові.

ПРОДАЄТЬСЯ СКРІЗЬ ПО КІОСКАХ

і ТЕАТРАХ.

Державний музично-драматичний інститут у Харкові

Діяльність Харківського Муз. Драм. Інститу, в поточному 26/27 учбовому році, проходить під знаком все більшого удосконалення, унормування так академічно-учбової справи, як і матеріально-правового стану професури та співробітників. Відпущена на цей рік дотація Наркомосвітою 45.000 крб. проти 34.000 торішніх дала спроможність запросити до роботи в Інституті професуру майже по всіх дисциплінах, подбати за улаштування кабінетів та Лабораторій, поповнити Книгозбірню, приступити до капітального ремонту музичних інструментів, для чого із за кордону виписано, і вже одержано, чималу партію різного краму.

Одночасно збільшення дотації, як і налагодження господарче-фінансової справи в самому Інституті дало спроможність підвищити зарплатню педагогічному складові до 20% та службовцям (молодшому персоналові) до 18% і скласти коумову з Спілкою Робмис.

Налагоджується, виправляється і дає певні наслідки робота в Музичних Класах, що являють собою практично-дослідчу Лабораторію при Інстут. Встановлено певний контроль з боку професури над роботою студентів та стажорів. Проводяться дослідження й вивчення особливостей роботи з дітьми. Вишукуються методи, набувається досвід; до роботи крім керівників та професури прилучається студентство.

Із більш значних досягнень в Інституті за останній час, треба відмітити організацію Вокального відділу, що розгорнув чималу роботу за керівництвом заслуж. артистки Литвиненко-Вольгемут та заслуженого артиста Мосіна і зараз продовжує свою роботу з участю викладачів Чемезова, Михайлова та артистки Великого Московського Театру—співає зараз в Харківській ДАО—Балановської.

Друга не менш важлива справа, організація загально-студентського хору за проводом відомого композитора Верховинця.

Щоб дати спроможність вступити до Інституту трудящим, щоб увязати всю роботу згідно з цілевою установкою, при Інституті відкрито Музичні Курси—вже розпочали свою роботу—з досить поширеними двома відділами: Вокальним та Ду-

хових інструментів. На курсах крім того є відділи з різних фахів. Значне місце забирають тут відділ народних інструментів та клас бандури. На останній запрошено письменника-композитора і фахівця бандуриста Гната Хоткевича.

Поруч з роботою академічною, досить високо стоїть зараз і робота професійно-громадського порядку.

Парт. осередок, Осередок ЛКСМУ. Профком та Місцьком максимально розгорнули свою діяльність. Не кажучи про регулярний випуск стінгазети, роботу Червоного Куточка, Книгозбірні, не говорячи за досить значну роботу Каси Взаємодопомоги та бюро Праці—слід відзначити чималу роботу Шефську (над 2 військовим шпиталем) та постійні виступи по різних військових, партійних та громадських установах; майже на всі дати Червоного Календаря Муз. Драм. Інститут в порядку проф. громадської праці виділяє від 2 до 5 груп.

Не минає такого тижня, щоб не було 2—3 виступів студентів, часто-густо з професурою, чи то на користь Друзів Дітей, Лікнепу, а чи Осередку МОДР'у й т. инш.

Крім того до 50% студентства (з загальної кількості в 270 чол.) працюють на різних посадах зі свого фаху—майже в усіх театрах: Держдрама, Держав. Нар. Театр, Держав. Театр для дітей, Театр Сатири, від режисерів-лаборантів до статистів включно (Драмфак); в різних музичних закладах—оркестри театральні, в кіно, квартет ім. Леонтовича (Муз. фак.), а також по різних робітничих Клубах (Драмгуртки, хор, та муз. гуртки й т. ин.). Чимало студентства працює в школах, дитячих будинках, садках.

На свої учбово-показові Концерти, що відбуваються кожного понеділка, як і на всі Концерти, присвячені пам'яті Бетховена, а також на всі закриті вечори, Муз. Драм. Інститут запрошує через відповідні профсоюзні організації (М. К., Фабзавкоми) робітників, службовців та червоноармійців.

Зовсім окремо стоїть компанія в справі переведення на Харківщині «Дня Музики», де Муз. Драм. Інститут як в органі-

ційній роботі, так і в художній зайняв одне з чільних місць.

За дня уживання акад. праці, протягом 26-27 року Муз. Драм. Інститутом уряджувалися епізодичні лекції та виступи видатніших художників так з галузи музики, як і театрального мистецтва.

Читали доповіді й демонстрували своє мистецтво в Муз. Драм. Інституті: відомий німецький піаніст—Егон Петрі, зачитав доповідь та дав концерт; проф. Брандус—(1 лекція); народн. артист Республіки Саксаганський, заслуж. артист Республіки—Юра Гнат (театральне мистецтво); Голова Методологічної Секції Держ. Інституту Музичних Наук у Москві і відомий педагог проф. Прокоф'єв (методолог фортеп'янової гри (три лекції); Іванічев—організатор Студії живого слова в Москві (одна лекція з демонстрацією; проф. Моск. Консерваторії Фейнберг (1 концерт); відомий французький піаніст—Жіль Марше (1 концерт); проф. київськ. Муз. Драм. Інституту—Коган (1 концерт).

Не аби яке місце в позаплановій, правда, роботі Інституту займає нещодавно закладена Науково-Дослідча Лабораторія, яка вже розгорнула свою роботу, притягнувши до себе увгу так значної кількості студентства, як і професури. Науково-Дослідча Лабораторія за мету своєї роботи ставить: наукове дослідження й розроблення всіх питань з галузи музично-театрального мистецтва, так теорії, практики, методології, педагогіки, керівництва, як і підготовку в майбутньому до свідчених робітників для праці в самому Інституті. Остаточною метою, на думку

фундаторів Лабораторії, в разі активної дальшої роботи цієї Лабораторії є—створення при Інституті дослідчих катедр, з усіх фахів, при чому робота зазначених катедр мусить увійти в учбовий план Інституту.

З практичних робіт Лабораторія в своїх Секціях уже розробляє такі питання:

а) Музична Секція за дорученням Комісії в справі переведення «Дня Музики» на Харківщині—опрацьовує всі матеріали, зв'язані з цим днем: анкети, протоколи, спостереження й побажання.

б) Секція театральна—заслухала доповідь т. Горбенка, про ляльковий театр і вже приступила до організації такого театру в себе.

Нарешті, зовсім окреме місце займає переведення значної роботи в справі святдою під загальною назвою: «Бетховен», і

Утворена Правлінням Муз. Драм. Інституту Комісія з професури, вже розробила певний план за комплексною метою під загальною назвою: «Бетховен», і зараз переводить цей план в життя.

Для того: а) Запрошено Квартет ім. Вільйома, який має виконати 16 квартетів Бетховена (шість із них уже виконано).

б) Буде виконано 9 симфоній в перекладі для ф.-п. на 8 рук. Виконавці викладачі Інституту—Тіц, Жак та студенти: Топілін і Сагалов.

в) Класами Камерного ансамблю професорів Розенштейна, Добржинця та Тимошенка демонструватимуться всі сонатні твори.

Москва

Театр Револуції

«Купите револьвер»

Міжрабпом-Русь

«Ех яблочко куда котишься»

г) Всі сольові ф.-п. твори будуть виконані класами професорів: Луценка, Ландесман, Фаненштіль Ф., Фаненштіль Л., Славинської, Пільстрема та Полевського.

д) Крім того професура особисто бере участь у двох Концертах Камерної музики.

е) На 20-III запрошено знавця музики Голову Науково-Теоретичної Лабораторії ГІМН'у проф. Кузнецова, який зачитає лекцію: «Життєвий шлях Бетховена, індивідум, творчість та епоха».

ж) На 17-II Муз. Драм. Інститутом запрошено піаніста Егона Петрі, який дав концерт з творів Бетховена для професури та студентства не лише Інституту, а й Муз. Технікуму та Муз. Проф. Школи.

з) Наприкінці свят має бути улаштовано Лекцію—диспут професури Інституту: на тему: «Бетховен у Революції».

і) В перекладі М. Вороного хор «Дервішів» з музики до драми «Руїни Афін», у виконанні студентського хору.

Значне місце в роботі студентства посідає також справа Українізації та Політосвіти.

На сьогоднішній день працює дві Школи Політграмоти та дві групи по 50 чол. вивчають укр. мову. Склад педагогічний також вивчає мову,—брак фахових підручників, правда, трохи гальмує прискорення цієї справи, але Драмфак уже в поточному році українізовано майже на всі 100%, як і Канцелярію.

Загалом кажучи за Музично-Драматичний Інститут треба відмітити, що робота в ньому зараз налагоджується, увесь час почувається дійсно робоча атмосфера. Усунено всі недовладности та непорозуміння, що мали місце в минулому поміж Адміністративною частиною та професійно-громадськими організаціями. Між професурою та студентством встановлено хороші, товариські взаємовідносини.

Між иншим характерна деталь завжди чомусь існувало упередження, що в Муз. Драм. Інституті вчиться виключно непманський елемент. Але тут із задоволенням треба констатувати, що з усіх студентів, списки на яких були складені й подані на затвердження Вибіркому до Міськради, жоден студент не був позбавлений виборчих прав. Що, правда, зараз в Інституті всього 12% робітників та 6— селян, решта службовці та трудова інтелігенція—але ж до непу тут далеко.

На майбутній рік передбачається значне збільшення проценту робітництва та селянства, як і більше удосконалення всієї системи навчання на підставі того досвіду, що його має вже художня школа в загальній системі нашого художнього виховання та точного обліку тих вимог, що їм мусить відповідати цілева установа художніх ВУЗ'ів.

Д. Грудина

28 лютого в буд. літератури ім. Блакитного диспут

— на тему —

„ШЛЯХИ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ“

Доповідатимуть Нар. Арт.Респ. Л. Курбас тов. Я. Мамонтов і М. Христовий

3 БІЖУЧОГО КОНЦЕРТОВОГО ЖИТТЯ

В останній час у Харкові відбулося кілька концертів видатних художників роялю—проф. Московської Консерваторії Гольденвейзера. Є. Петрі, і композитора—піаніста Н. Метнера.

Проф. Гольденвейзер виступив в абонементному концерті в Держав. Опері з програмою, складеною з творів Шумана (Соната, Карнавал) і Шопена (дрібніші твори). Концертант, що має солідну репутацію як художник-музикант і як педагог, виявив у творах згаданих авторів свою високу музичну культуру, підкресливши кожною рисою виконання, що йому чужими є чисто зовнішні ефекти, будь в якій мірі поза то-що. Він усю увагу скеровує на виявлення духу твору, автора, як він його розуміє. В наслідок такого розуміння художніх завдань—щире, глибоке й справді артистичне виконання.

Є. Петрі дав в Харкові ще 4 концерти. Один із них було присвячено цілком творчості Шопена, другий Ф. Ліста і решта два—з мішаною програмою. Концерти артиста, як і завжди, притягли велику аудиторію. За найуспішніший з боку художнього слід вважати концерт з творів Ліста, що в них Є. Петрі, очевидно, особливо кохається і що особливо відповідають його даним незрівняного техніки фортепіанної гри. Але концерти ці на жаль, виявили, що Є. Петрі почав більш ніж треба захоплюватися механізмом, що призводить иноді до надто швидких темпів і надмірно великої сили звучання, а то й гостроти (Шопен, Шуман).

Зовсім виняткове значіння мав у музичному житті виступ в абонементнім концерті в Держав. Опері Н. Метнера. Ім'я його нині відоме в Європі, як ім'я одного з найвидатніших сучасних композиторів, що має вже 50 opus'ів різних творів.

Метнер в своїй творчості йде за найвидатнішими композиторами класиками, розвиваючи лише органічно їх форми. Він зовсім не зачеплений тими з модерністських течій, що захоплюються різними ефектами на шкоду основному змістові. Основа творів Метнера—глибокий тематичний зміст, з якого вже випливала вся структура їх. Крім того, музика Метнера завжди глибоко оригінальна, життєрадісна й поетична.

На концерті композитор виконав із своїх творів—Сонату f moll 1 ч. op. 5, Руський танок з op. 38, Руську казку,

кілька номерів із серії «Забуті мотиви» й т. інш.

Окремо слід поставити 2-гу Імпровізацію—один з останніх творів Метнера. Імпровізація, що своєю формою являє варіації вільного стилю, вражає розмахом замислу й силою технічних засобів.

Наприкінці слід відзначити величезні дані Н. Метнера, як піаніста. Особливо вражає його незрівняний, чарівний звук.

Вважаючи на природний інтерес, що його викликає особа композитора в зв'язку з його виступами, подаємо де-які коротенькі дані з його біографії.

Народився Н. Метнер у Москві 1879 року. Освіту музичну дістав у Московській Консерваторії (Галлі, Пабст, Сафонов), де і був протягом кількох років професором. В останні роки Н. Метнер написав багато великих творів.

Allegro

По робітничих клубах

Клуб будівельників

Жива газета—форма театральної та клубної роботи, що останніми часами стала завмирати, має поспіх ще в деяких клубах Харкова, зокрема в клубі Будівельників.

Жива газета в цьому клубі стоїть на високому рівні. З одного боку газета почала випускати нові форми, придатні на сьогоднішній день, а з другого знайшовся вдалий матеріал. Головним чином матеріал і дає змогу зробити газету доброю. Матеріал пишуть сами гуртківці, та інструктор газети. За рік існування газети було випущено 5 номерів. Найбільш цільний серйозний і цікавий це останній номер, зроблений Березильцем Івановим. Вже з парадю почувається справжня робота, динаміка, закінченість руху, чітка подія хагактерне й типова, уникання натуралистичних дрібниць,—показують на серйозне відношення живогазетчиків до роботи та майстерну руку керівника. Форма опереточної подачі, з незугарними танцями та дешевенькими співами відкинута цілком. Режисер використав театральні плани протеску, буфонади, мелодрами та скетчу. Газета показана в 5 клубах робітничих школиць і мала поспіх. Зараз готується номер присвячений Червоній Армії. І почалась підготовка до свят 1 травня. 1 травня клуб сподівається виступити на повітрі.

Клуб Антропова

Організовано український гурток. Готує «Страшну помсту». План постановки: Казковий, Українська легенда, міт про минулу славу. Велика вага надається мові, бо гуртківці робітники заводів зовсім не володіють українською мовою.

Керівник в біжучій роботі екскурсії в історію України, етнографію, демонструючи науковими ілюстраціями. Така метода роботи зацікавила гурток, який швидко зріс. Цими днями український гурток зробить екскурсію в музей для вивчення української старовини. Руський гурток взяв до розробки п'єсу Бергера «Погод».

Теакор Урсал

По московських театрах

(Від нашого московського кореспондента)

«Рост» — Глебова (Театр Революції) — одна з найяскравіших п'єс про наші останні роки. Дія відбувається на одному радянському текстильному заводі. Режим економії змушує директора заводу скоротити де-яких робітників. Заколот, що виник з приводу цього скінчився страйком. Його призвідники — «бузотвори», які деморалізують робітництво. Скоро верховода робітників бешкетників усувають з заводу — дисципліну поновлюється й варстати знову працюють. На тлі колізій заводської боротьби — кілька невеличких епізодів з особистого життя директора-комуніста, що зневірився й виходив після штурмів революційних років.

Цей колишній активний революціонер, раптом перестає бачити навколо безугавний зріст радянської культури. Його друг — голова тресту витреваліший у своїй комуністичній психології, бо знає, що зріст продуктивних і творчих сил країни — неодмінний. Знає про це в п'єсі і жінка директора заводу — комуністка, що кидає посаду секретаря управління, щоб працювати за варстатом. У п'єсі є фальшиві ноти. На бешкетників звернено багато уваги коштом інших не менш серйозних явищ заводського побуту. Молодий режисер В. Люце дав виставу майже

натуралістично. Актори намагались добитись максимальної точності в портретній подібності зі своїми прототипами, проте через це їхнє виконання не стало більш переконуюче. В одній із сцен, де показувалося, як машиністки друкують заводські протоколи, навіть захотілось злізти на сцену й попрохати надрукувати за одним заходом і цю думку про виставу. Сценічна дія від цього не порушилась-би, бо в «Театрі Революції» в «Рост» інколи не відчуваєш театру. Режисер не добрав форми для своєї соціально-гострої вистави.

«Путешествие вокруг света на самом себе» В. Шкваркіна в театрі був. Корша — на межі водевіля та трагікомедії. Для водевіля в п'єсі дотепність тексту та дотепність непорозуміння. Для трагікомедії — гірка зневіра головного героя чесного рахівника звільненого з посади (теж) через скорочення штатів. Рахівник-романтик. Його ідеал — європейська культура. Його муза — славетна кіноматографічна акторка. Зрадила жінка, звільнили з посади і він бурлакує, шукаючи долі з плакатом примадони скрану. Герой стає за локая до чужоземного концесіонера для того, щоб у Москві знайти Європу. Але фокс-тотна Європа в салоні нового господаря

Одеська кіно-фабрика

Одеська кінофабрика, крок за кроком, посувається вперед. Хто не бачив цю фабрику з часів горожанської війни, той, навіть, зовнішнє, не впізнає її — настільки вона змінилась і з колишньої «кіностудії» виросла в досить значну виробничу одиницю.

Зараз для її розмаху вже замало тієї території, що в неї є. Декораційні побудови для двох, трьох «боевиків», в яких приймають участь шість, сім сотень дівчих осіб маси не вміщаються на дворі фабрики й виходять далеко за межі її, до моря й на сусідські дачі. Це спричинило до того, що на прохання ВУФКУ для фабрики відвели сусідню дачу, (бувшу Демидова) з парком та будівлями, що мають бути пристосовані для кіновиробництва. За рахунок сусідньої дачі буде також поширено територію фабрики там де зараз міститься контора та лабораторії. Таким чином, територія, на якій ведуться роботи фабрики, зараз збільшилась майже вдвоє.

Коли раніш працювало три, п'ять режисерських груп, то двох павільонів-ательє для них було досить. Зараз же із збільшенням груп вдвоє в цих двох павільонах затісно. Тому з великого декораційного сараю, що рік тому, як збудовано, — зроблено третє ательє, а до другого прибудували, майже такого ж розміру — четверте. Крім цього, значно поширено пере-

будовані майже всі допомогіві цехи: — столярний, механічний, бутафорський, малярний, реквізиторський, костюмерний, гримувальний, мебельно-обойний, а також кіно та фото лабораторії. Але тіснота й незручність будугь остаточно ліквідовані, коли на новій території, що одвели фабриці, будугь будувати та пристосовувати нові помешкання.

В зв'язку з побільшенням вимог світляної енергії довелось установити нові машини на власній електростанції, а також зробити нову підземну кабельну провідку від міської мережі.

Разом із ростом постановочних робіт збільшується й майно, що набувається фабрикою, для обстановки картин. Так, прикладом, за останні шість місяців придбано майна кінофабрикою (машин, костюми, реквізит то що), на 131.000 крб.

Це все, що до зовнішнього зросту фабрики. Але цей зріст впливає з вимог зростаючої продукції.

І от, що до продукції, то за останні шість місяців праці кінофабрики, ще пройшли під гаслом: — збільшення продукції в умовах режиму опадності та збільшення інтенсивності й раціоналізації виробництва, випущено 14 картин: «Спартак», «Гаміла», «Тарас Тугенло», «Веня Крик», «Мандрівні зорі», «Сорочинський ярмарок», «Свіжий вітер», «Буряк допсміг», «Стерті сторінки», «Вася реморматор», «Ягідки коханья», «Сумка дилкур'єра», «Микола Дже-

виявляє все своє безмірне паскудство. Герой прощається з фраком локая і потрапляє як скрипник, до пивної, а звідти до ночліжного дому. Тут його зустрічає кіно-режисер, що шукає на дні Москви за 1000 карб. самогубця для стрибка з височини в 30 сажнів у море підчас зйомки закордонного фільму. Герой згоджується, зневажаючи життя і в ім'я своєї примадони, — несподіваної партнерки, — в грі із смертю перед апаратом. Випадок залишає героя живим. Ангажемент на далі забезпечений. П'єсу ставив у театрі ком. Корша режисер театру ім. Євг. Вахтангова Р. Н. Сімонов. Одні акторки та актори в модних туалетах та фраках щиро витанцювували на спектаклі — чарльстон, наслідуючи європейські ритми. Інші в драгті грали відвідувачів пивних та мешканців ночліжного дому. Режисерові пощастило з матеріялу Б. Шкваркіна та з Коршівськими акторами зробити цікавий і веселий спектакль.

Другий МХАТ, після «Орестеї» — Есхіла, поминувши тисячеліття, пристав до 19-століття, вибравши п'єсу Сухово-Кобиліна — «Дело». «Дело» — друга частина трилогії театру Сухово-Кобиліна («Свадьба Кричинського», «Дело», «Смерть тарелкіна») — гремить і зараз своїми філіпіками проти руської катівні тієї епохи, що потонула вже на віки. Не дурно п'єса була 20 років під запретом цензури («Смерть

Тарелкіна» — 35 років). У сатирі багато автобіографічного. Сухово-Кобилін показує трохи й своє життя, витрачене на біганину по департаментах та давання хабарів, «подчиненностям», «силам» та «лицам», щоб звільнитися від судового слідства за обвинувачення його в убивстві французьки Сімон-Дімонш (семирічний процес) та побачити свої п'єси на сцені. Режисер В. Сущкевич перелицював трагічний план «Дела» на гротескно-комедійний. Патетичні місця філіпик головної дієвої особи Муромського або викреслені, або змякшені грою М. Чехова. Сцени урядовців гострі й злі вони пройняті жалким юмором Сухово-Кобиліна. Але з образом Чехова-Муромського погодитись не можна. Його Муромський — миршавий, жалібний дідусь, якого аж ніяк не важко зацькувати вовкам та акулам дореформених царських канцелярій. А в тім гра Чехова остільки цікава та несподівана, що, не погоджуючись з таким тлумаченням персоналу, її не можна не вважати за значне акторське досягнення. Скульптор та живописець Андреев, що поставив пам'ятник Гоголеві на пречистенському бульварі — виліпив для «Дела» статую руської законності (портал спектаклю) і збудував архітектуру «департаменту» з необсяжених шахів.

Самуїл Марголін

ри» та «Митя». Раніше 14 картин робились два роки.

До цього треба зазначити, що при виготовленні цих 14 картин заощаджено 24.300 крб. гривми та 4 місяці в часі, проти тих орієнтовних кошторисів та планів, якими обумовлювались роботи над цими картинами.

За 3½ місяці роботи кінолабораторії зробили 138 примірників картин, витративши на це 368.000 метрів плівки, тоді як в минулому стільки випускалось за рік.

Разом з цим, треба нагадати, що накладні видатки зменшилися на 8% (відсотків), що дало 41.247 крб. заощадження. А надалі є дані говорити, що вони зменшаться ще на 6%.

Намагаючись підняти кількість продукції, фабрика робить всі заходи, аби підняти її якість її. І хоч порівнюючи з минулим якість теперішніх картин стоїть вище, але всеж таки, вона мусить зростати й далі як зростає й культурний рівень глядача та його потреби. Кінопродукція по своїй мистецькій вартості повинна вести перед в культурному розвитку робітничо-селянських мас. А для цього удосконалюються засоби і техніка виробництва притягненням до роботи культурних митців.

Зараз в зимовий період темп роботи слабший за літній. Нема місяця в ательє для всіх груп. Неможна виносити декорацийних побудов на двір через холод та погоду. Бракує літньої натури. Все це не може вплинути на навантаженість груп. Але поруч із зйомкою картин: «Чере-

вочки», «Навздогін за долею», «Два дні», «Борислав сміється», «За стінкою», «Цемент» що зараз провадиться в ательє фабрики, ведеться підготовча робота, для весняного та літнього сезонів, коли на фабриці має працювати дванадцять зйомочних груп.

І як би не три боліших питання, що весь час переслідують фабрику в її розвитку, то й завдання: — підвищення якості продукції легко виконане. Але поскільки ці питання розв'язуються не тільки специфічними заходами, а й часом, є побоювання, що швидко їх не розв'язати. Це — сценарій, режисера й актори.

Перше — сценарій, — це та сировина, без якої фабрика не може працювати. І хоч сценаріїв цих до ВУФКУ надсилається дуже багато, задовольняючих фабрику, всеж таки, дуже мало. Для виробництва їх не вистачає.

Друге — режисера, од якої вимагають не тільки культурності взагалі й мистецької зокрема, але й сучасної свідомості та знання кінематографічної техніки, якої кінофабрика весь час шукає.

І третє — актори, до яких ставлять такі ж вимоги, як і до режисерів, але в приміненні до їх фаху. Цих робітників по кількості фабрика потребує чимало й знайти їх, по за театром, поки, майже, неможливо, бо кадрів кіноакторів, ще немає. І тут кінофабриці прийде до доходу обопільних порозумінь з театром, щоб не обезкровити однієї організації за рахунок другої.

П. Долина

Московський екран

Окупована Україна, німці, австрійці, Скоропадський і ... «Яблочко», одеський мандрівний скрипник Йоселе, що закликає до повстання портових вантажників пісню: «Україна моя хлібородная, німцям хліб віддала сама голод-ная». Світанок революції, її романтика та мотив «Яблочка»,—ось тема останньої картини Міжробпом—Руси «Яблочко».

Вдячна тема з чудовим матеріалом славнозвісного «Брамбіуса», характерних типів портової «шпани», побутом заштатного українського містечка та романтикою перших років революції, трохи комедійно та поверхово використана режисерами Л. Оболенським та М. Доллером.

Режисери не виявляють цієї страшною та великої доби, а вишывають на її канві химерний та веселий визерунок, за матеріал для якої є така характерна одеска шпана і романтичне кохання матроса, що тікче з банди, щоб стати комуністом, з молоденькою міщаночкою із заштатного містечка.

До гарних сторін фільму можна зарахувати чудовий акторський склад і надзвичайно барвисто підібраний типаж. Трохи спадає інтерес до фільму натрикіні, де дуже шаблонно й розтягнуто подано трафаретний трюк розстрілу безневинного матроса та втручання комуністів, які поспішають виявити помилку та одвернути розстріл. Солодкуватого також подано шасливе закінчення роману матроса та дівчини, яку він урятував. Однак, усі ці хитби можна вибачити за яскравий типаж, за просто дивною сордечністю просякнутий образ музики Йоселе та вдалу гру, голінної отаманши — М. Васильової, У. Рєпніна та Полякової.

Мелодраматичний акцент на фільмі позбавляє його глибокого соціального значіння, проте «Яблочко» слід визнати за один з найудаліших наших фільмів на тему промадяньської війни.

Залестившись комерційним поспіхом історичних фільмів, московські кіно-організації цього року попряжують затопити ринок цілим потоком фільмів, що в них строї та постановочна пишнота заміняє дійсне виявлення істор. епох. Фільми ці, дарма що мають свій зовнішній блиск все-ж залишаються темною плямою на ясному тілі радянської кінематографії, що оце

розквітає. За зразок такого псевдо-історичного фільму може стати недавно випущена «Совкіно» картина «Господа Скотинини», що її поставив режисер Рошаль.

Сюжет «Недоросля» притягнутий до цієї плутаної юстрії про «Пугачовщину», роман бідної вихованки Скотининих і блискучого офіцера Мілона й неодмінного кохання двох кріпаків, яких пани утискають та розлучають, що стали просто такі «нормованою» спокутною жертвою «ідеологічних вимог» у всякому історичному фільмі:

Увесь зміст фільму, уся вмільсть режисера спрямовані на театральну красивість, на ефектну барвистість змальованої доби. Режисер Рошаль, що вперше дебютує цією картиною в кінематографії, не зміг відмовитися від своїх театральних звичок і театральщиною зіпсував те, що ще можна було використати з цілком непридатного сценарія.

Цілком механічно поверхово, без ніякісного звязку з драматичним розвитком дії Рошаль зрозумів «гру на речах». Великим планом показані деталі раз-по-раз випливають на екрані. Ноги героїні та ноги телят, ноги свиней та ноги селян все це безперервною низкою проходить перед глядачем, зовсім збитим з панталіку після цієї «гри на деталях». Фотографія також невдала. Фільм цілком певно розрахований на міщанського глядача. Є в ньому кохання для бідних і кохання для багатих. Згідно кращого застосування спиритістю нещасливий кінець замінено на шасливий, бо хоч і гинуть двоє закоханих (кріпаків), то друга парочка (блискучого офіцера та красуні-вихованки) в фіналі шасливо побравшись, поспішає на царський бал. Не вважаючи на те, що офіцер, зламавши своє слово, судить пугачовців і бере участь у старті свого визволителя-селянина, співчуття глядача переходить на другу парочку, через припадність вихованки, її вдячної ролі в фільмі та ефекти-лициарської втечі її з Мілоном.

Тим часом як центральні московські кіно-організації виробляють нікчемні ба навіть шкідливі фільми типу «Господ Скотининих», буїно розквітає молода кіно-продукція національних республік: «Белгоскіно», «Чувашкіно» та «Узбеккіно» готують свої перші картини, а «Вірменкіно» показує тепер у Москві вже другий після «Номусу» фільм свого виробництва — «Заре» що в історії радянської кінематографії, не вважаючи на її скромність та численні огріхи, є куди цікавіше явище, ніж численні штамповані бойовики «Совкіно», «Заре» — фільм із життя курдів, що викриває як страшно експлуатували царські урядовці курдські племена, як гнітили їх родові шейхи та беки, що грабували народ, користуючись з його некультурності, забобонності та консерватизму.

Драматично недостатнє розвинутий сценарій все-ж широко використав народний побут та фольклор і показує життя курдів не за традицією солоденьких декоративних східних фільмів, а в усьому дійсному оточенні — злиднів та бруд. У цім переважно гарний бік фільму, який поставив режисер Бек-Назаров не так вдало, як сюжетно до деякої міри схожу з «Заре» — першу картину Арменкіно — «Номус». Добре викрито в перших частинах наскрізь продажну царську адміністрацію далекого Закавказзя, примусовий набір курдів — «охотни-

Арменкіно

«Заре»

Реж. Бек-Назаров

ків» на війну, яких указували родові шейхи та беки, що потім відобрали останнє добро за звільнення від «добровільної служби» і режисер Бек-Назаров надалі цілком зайво так докладно розгортає драму кохання курдської дівчини Заре, що за нею уганяється багатий бек.

Забгато крадіжок та кінжалів, показаних великим планом, забгато східної жаги та крові. Бек-Назаров ще не цілком добре розуміється на монтажі, темп розвитку дуже не рівний. Назаров зловживає фотографуванням із діафрагми, що надають фільмові оповідального характеру, але занадто розтягає в часі незначні епізоди.

Фільм рятуює добра фотографія, красна природа та вдало показаний побут далекої радянської країни.

Якщо, «Заре» цікава для екрана Росії та України, то для Закавказзя та сході її значіння неопінене. Національний фільм із життя сході, поставлений своїми силами, повинен бути могутньою агітацією за Ленінізм та культуру на всім ближнім сході. Слід тільки побажати молодому «Вірменкіно»,—хай воно, йдучи тим-же шляхом, доб'ється більшої соціальної ваги та художньої цінності в наступних фільмах.

А. Альф

ХРОНІКА

Харків

Держтеатр «Березіль». На початку березня в Держтеатрі Березіль піде чергова прем'єра—п'єса В. Гюго «Король бавиться».—постановка режисера Тягна. Сценічне оформлення до п'єси дадуть художники Шкляїв та Симашевич. З різних міркувань театр пересунув постановку п'єси Дніпровського «Яблоневий полон» (режисер Бортник) на кінець сезону. Перед нею пройде радянська оперета «Мікадо» в постановці режисера Інкіжінова. Театр одержав запрошення взяти участь у Міланській виставці.

Тому, що бракує часу на підготовку до виставки, театр у ній участі не братиме.

Державна Опера. 26 лютого піде прем'єрою опера «Трільбі»—режисер Юнгвальд-Хількевич. Черговою балетною постановкою за режисурою балетмейстера Жукова пройде балет «Баядерка». Режисер Манзії працює над операми «Садко» та «Чіо-Чіо-Сан». Одночасно режисер Юнгвальд-Хількевич готує оперу «Фауст». 7 і 9 березня в театрі відбудуться гастролі композитора Прокоф'єва, автора опери «Закохання в три помаранчі». Опера «Енеїда» в цьому сезоні не піде, бо композитор Глієр, що оброблює музику, встигне закінчити роботу до початку наступного сезону.

Єврейський Держтеатр. В кінці лютого єврейський Держтеатр закінчить свої вистави в Харкові і далі, згідно з постановою Раднаркому виїздить на гастролі по Україні. Гастролі триватимуть 4 місяці. На місяцях театру обіцяють грошову допомогу.

Театр для дітей. Прем'єра «Мішанин Шляхич» піде в театрі для дітей на кінці лютого. Ставити п'єсу режисер Ф. Лопатинський, сценічне оформлення художн. Цапка.

Нова п'єса Генріха Мона

В Німеччині великий гамір підняла поставлена в Мюнхенському «Schauspielhaus» нова комедія Генріха Мона—«Das Gastbiche Haus»—«Вітальний будинок». П'єса Мона—гостра сатира на післявійськову Німеччину з її занепадою буржуазною мораллю, розпадом класових перетичок поміж старою звироднілою аристократією, значною буржуазією і спекулянтами, що вилізли з низів, підчас інфляції.

В комедії показується життя багатого будинку, який колись належав родовитому графу Кассе, потім його було куплено в розореного аристократа значним буржуєм—Шуммером. В час інфляції розорений Шуммер мусить передати свій будинок нуво-ришу Мільбе. Шуммер не бажаючи в своїй квартирі мати нового власника, запрошує переїхати до нього з клубу його сина,—брата та сестру Кассіні, що вони являються дітьми того самого графа Кассе, який застрелився після того, як його розорив Шуммер. Поміж представниками цих трьох груп, що заселяють будинок виникає сварка й боротьба, яка кінчається утворенням характерного для сучасної Німеччини «Концерну», де Шуммери, Мільбе й Кассе об'єднуються на підставі загальних фінансових та еротичних інтересів. Гострим ланцетом цієї сатири Манн викриває болячки сучасної Німеччини. Ця постановка кинула виклик буржуазно-клерикальній Баварії.

Український Народний Театр. 22-го лютого Український Народний Театр почав вистави в своєму помешканні, цирку коєл. Грікке. Спектаклі театру на околицях користувалися у публіки значним успіхом.

Диспут «Шляхи Театру». 28 лютого в будинку ім. Блакитного відбудеться цікавий диспут на тему «Шляхи театру». З докладами виступлять: Лесь Курбас і Я. Мамонтов. Вступне слово скаже зав. відділом мистецтв—Микола Христовий.

Червонозаводський театр. Наступною постановкою Державного Червонозаводського театру буде п'єса «Купите револьвер» (реж. Кромський), що йде тепер в московському театрі Революції.

Муз. т-во ім. Леонтовича. Пленум т-ва призначений на 26 лютого відкладено на місяць, з технічних причин.

Київ

У Київській Державній Опері. З 20 лютого в Київській Державній Опері почалися гастролі народного артиста Л. Собінова, що виступає в опері «Євгеній Онегін».

В театрі ім. Франка. Відбулася прем'єра—«Лісова пісня»—Лесі Українки в постановці режисера Коханенка, сценічне оформлення Драка, музика Прусліна та Яновського. «Маруса Богуславка» в постановці режисера Г. Юри піде на початку березня. Театр також готує п'єсу «Собака на сіні».

Приїзд співака й композитора М. Лисенка. Недавно з Чехії до Києва повернувся, як радянський громадянин, проф. співу і композитор М. Лисенко. М. Лисенко працюватиме в Києві постійно.

В театрі ім. Франка. Франківці запросили на посаду зав. Хореографічною частиною відому балерину Е. Купферову з Чехії. Крім цього, театр заангажував арт. Софію Стадникову із Львова і веде переговори з арт. лєнінградських театрів Засл. Арт. Респ. Максимовим. В середині березня театр святкуватиме ювілей Арт. Борисоглєбської. Піде «Йола» Жулавського з ювілянткою в ролі Герті.

Руська Держдрама. 16 лютого в театрі пройшла нова комедія О. Толстого «Чудеса в решете». 19 лютого в постановці Рудіна було відновлено старинну комедію «Грелка».

Гастролі Нежданової. На кінці лютого в Києві відбудуться гастролі народної артистки Нежданової.

Єврейський театр читця. При драматично-музичному інституті ім. Лисенка відкривається єврейський театр читця. Робота його почнеться 1 березня.

Подорож капели кобзарів до РСФРР. Представство УСРР при СРСР разом із всесоюзним т-вом зв'язку з закордоном запросило до Москви та Ленінграду 1 художню капелу кобзарів на низку концертів. Капела виїздить незабаром. Дорогою вона дасть кілька концертів в Чернігові, Ніжині та Білорусі.

Кіно до 10 роковин Жовтня. На замовлення редакторату ВУФКУ режисер Затворницький та літератор Френкель закінчили розробку героїчного сценарія «Січневе повстання»: Сценарій зроблено за матеріалами Іспарту. Його також видадуть окремою книжкою.

Кіно-Фільм «УСРР». З 1 березня ВУФКУ починає готувати великий кіно-фільм «УСРР», що його присвячено 10 роковинам Жовтневої революції.

Житомир

Гастролі Подільської філії театру ім. Франка. З січня в Житомирі почала свої гастролі Подільсько-волинська філія театру ім. Франка. Вистави проходять зі значним успіхом, майже весь час при переповненому театрі. Загалом публіка виявляє до театру надзвичайний інтерес.

Москва

Композитори до 10-х роковин Жовтня. Секція композиторів Московського т-ва драматичних письменників і композиторів утворила комітет композиторів для проведення музичної частини під час ювілейних свят у день 10 Жовтня. Комітет розроблює широкий план, до якого входять: створення масових пісень, кантат і ораторій, щоб виконувати їх на майданах масовими хорами, об'єднаними оркестрами то що. До роботи притягають видатних радянських поетів. Всі ухвалені твори будуть видані з перекладами на національні мови народів СРСР.

Ювілей Кузнецова. Ювілейний спектакль Степана Кузнецова з нагоди 25 роковин його артистичної діяльності відбудеться 28 лютого в помешканні Великого Театру. Йде п'єса «Горе от ума». В ролі Фамусова—ювілянт.

Вивчення п'єс в світлі кримінології. Інститут вивчення злочинів, намітив почати вивчення п'єс: «Рост» та «Євграф—іскатель приключень», з точки зору кримінології.

Фонд допомоги драмписьменникам. Головна наука РСФРР дозволила Московському т-ву Драмписьменників організувати особливий фонд допомоги членам т-ва та родинам померлих драматургів. Фонд цей буде утворено з авторського гонорару за націоналізовані твори та твори, що мають авторську давність.

Страхування артистів. Держстрах ухвалив почати страхування життя акробатів, приборкувачів звірів, трюкових кіно-артистів, жокеїв та инш. на суму не більше 3 тис. крб.

Персимфанс — заслужений колектив республіки. Персимфанс з нагоди 5 роковин його існування нагороджено знанням заслуженого колективу республіки.

«Бархат и лохмотья». Перша вистава нової п'єси Луначарського «Бархат и лохмотья» відбудеться в Малому театрі на початку березня.

Артисти театру в кіно. ВУФКУ запросило працювати на Одеській кіно-фабриці артиста Костя Кошевського. Арт. В. Маслюченко запрошена на Ялтинську кіно-фабрику, де вона зіграє в ролі Люльки з фільму «Муть» (ст. Лядова).

Ріжні

Український театр у Білорусі. Український Народний Театр, сформований Київським Посередробмисом торік, почав свою працю з 1 травня в Коростенській окрузі. До жовтня цей театр працював у Коростенській, Шепетівській, Житомирській, Бердичевській та Винницькій окрузі, виступаючи в 20 місцях. З жовтня театр грає у Білорусі. Керує театром артист Незнамов.

Рукописи Мусоргського. Ленінградська кавалерійська школа (кол. Миколаївська кавалерійська школа) передала консерваторії знайдені в архіві рукописи й матеріали композитора

Харків

Держтеатр

Диригент С. Штейнберг

Мусоргського, колишнього учня школи. Матеріали мають величезне значіння до вивчення особи композитора.

«Война и мир» на екрані. До 100-х роковин із дня народження Льва Толстого «Межрабпом Руска» гатиме поставити картину «Война и мир» за романом письменника.

Новий балет Прокоф'єва. Композитор С. Прокоф'єв, що гастролюватиме 7 і 9 березня в Харкові, закінчив новий балет на 2 картини. Дія його відбувається в Москві в 1920 р. Новий балет піде в цьому сезоні в Парижі.

Ювілей В. Дурова. В березні минають 5-ті роковини артистичної діяльності прибержувача звірів Володимира Дурова. Дурова представлено до нагороди званням заслуженого артиста. Таке звання вперше дається цирковому артистові.

Кваліфікація робітників театру та естради. Московський Посередробмис утворив спеціальну експертну комісію, що з 21-го лютого почала перекваліфікацію артистів, зареєстрованих у Посередробмисі.

Концерти Льва Оборина. Ленінградська Держконсерваторія запросила на 2 концерти піаніста Льва Оборина, що одержав першу премію на міжнародному конкурсі у Варшаві.

Семен Юшкевич. В Парижі на 59 році вмер відомий російський письменник — драматург Семен Юшкевич, що в період революції емігрував за кордон. Ім'я Юшкевича відоме широким колам читачів, а перед революцією було надзвичайно популярним. Він був одним з видатних реалістів в період розквіту символізму, мистиків та естетиків. Весь час письменник перебував на лівому крилі опозиційної літератури початку XX віку. Його ім'я згадується поруч з Вересавим, Серафимовичем та інш.

Не зважаючи на деякі формальні хиби, письменник яскраво змальовував життя бідняків, проститутток, робітників. Особливою популярністю користувалися його оповідання з єврейського життя. П'єси Юшкевича: «Король», «Человек воздуха», «Мисерере» йшли до революції у всіх театрах. Деякі з творів письменника зберігають свої значіння й тепер і знаходять значне коло читачів.

Хроніка Західного театру

Американізація німецьких театрів. За повідомленням Берлінер Тагеблят найзначніший берлінський театр «Курфюрстендамм» переходить до рук американського театрального концерну. За відомостями преси за спиною цього концерну стоїть одне із значних американських кіно-фірм, що має намір запрошених акторів аконтракувати й для своїх фільмів.

В Берлінському Лессінг-театрі йде нова драма Неймана «Патріот». В п'єсі показується двір Павла першого та придворну змову, що кінчається скиненням Павла. Позитивною постановку в п'єсі подано графа Пален, який складає змову проти царя з патріотичного спонукання.

П'єса не має художньої цінності, але характерна модною зараз на Заході захопленню історичними темами зокрема з російської історії, що їй присвячена вже ціла низка нових постановок.

Державний театр бву. Чернігівщини в Черкасах

(Тиждень роботи)

Черкаси в театральному розумінні, нещасливе місто. Його ще тепер часом заляскують ріжним сміттям — «последние новинки», «известные силы» і т. ін. А Політосвіта місцева використовує все те, що пливе по воді. Отже на цей раз і Черкасам пощастило. З 22 січня почав свої гастролі Державний театр бувшої Чернігівщини. За перший тиждень пройшли: — «114 стаття Карного Кодексу», «Чорна Пантера», «Суєта», «97», «Вій (в переробці Вишні), «Молода кров».

Багато внесли ці вистави свіжих думок у Черкаси, показали цілу низку яскравих соціальних образів, типів, що мимохіть притягають до себе увагу глядача. Одні несли сміх, другі плач, а треті глибоку задуму... Гарно пройшла 114 стаття Карного Кодексу». Особливо визначився арт. Ратміров в ролі Барабаша. Добре пройшла «Чорна Пантера». Роллю Пантери провела артистка — Т. Садовська. Сцена другої дії з танком проведена жваво, соковито, граціозно... особливо Мулен і Пантера. Гадають, що Пантера буде «коньок» театру в Черкасах. Даті «97». Живі й реальні типи подали Ратміров (Смик) і Садовський (Копистка). «Вій» зібрає скільки могло влізти глядачів у помешкання з проходами. Цікава трактовка «Вія» з двома кумедниками. Сцени проходили жваво. Особливо сцена танців разом на сцені і в публіці. Не зле пройшла й «Молода кров». Добре були проведені ролі — Ієї-Садовська, панича — Ратміров, Явдошки — Поет, Професора — Яковченко. Черкаси посвіжіли, загомоніли. Театр виправдав сподіванки. Почувалась зіграність, дисципліна.

За перший тиждень було три аншлаги. Місцева газета відликається дуже тепло. Особливо про актора — Режисера — Ратмірова. Держтеатр гадає побути в Черкасах до першого березня. Готує тепер до постановки «Мірандоліну», «Кармелюка», «Любов і дим».

М. Мищенко.

Нова п'єса Луїджі Піранделло. Луїджі Піранделло закінчив п'єсу — «Діана і Шуда», яка даючи характерну для Піранделло постановку абстрактної та парадоксальної проблеми відрізняється від попередніх його драматичних творів більш реалістично й життєво вивченими персонажами.

П'єса ставить проблему відношення мистецтва до життя. Молодий скульптор Сіріо Доссі визнає тільки мистецтво й працює над «Діаною», моделлю для якої йому служить найулюбленіша Туда. Доссі у своєму захопленні роботою не помічає кохання Туди й доводить її до божевілля.

Перед статуєю Діани старий майстер Нонно Гюікано, що знищив всі свої твори через огиду до мертвої форми й схилиється перед життям, мститися за зневажене Доссі життя та страчену Туду і вбиває його.

Преса захоплена новою п'єсою.

Відповідальний редактор М. Христовий

ПРОГРАМИ ТЕАТРІВ

Держтеатр Березіль

Мистецький керівник Народний артист Республіки Лесь Курбас

Пролог

П'єса на 3 дії.

Композиція Л. Курбаса. Текст С. Бондарчука. Ставить Гол. Реж. Нар. Ар. Респ. Лесь Курбас. Художник В. Шкляів. Музика Ю. Мейтуса. Диригент Б. Крижанівський. Виставу веде О. Савицький. Режлаборанти В. Склиренко, Л. Дубовик.

Дієві особи:

Калієв	Долінін, Назарчук.
Дора	Чистякова, Титаренко.
Самійло Іванович	Свашенко.
Куліковський	Балабан.
Мойсєєнко	Масоха.
Микола II	Гірняк.
Цариця	Ужвій.
В. кн. Сергій Олекс.	Шагайда.
Святополк-Мірецький	Сердюк.
Побєдоносцев	Крушельницький.
Вітте	Дробинський.
Ріхтер	Бабенко.
Полубов	Білашенко.
Наришкін	Возіян.
В. Кн. Мих. Олекс.	Дробинський.
Коковцев	Жаданівський.
Оболєнський	Кононенко.
Хілков	Макаренко.
Павлов	Савченко.
Любо	Стеценко.
Мішанин	Антонович.
Його жінка	Бабіівна.
Його син	Шутенко.
Жандар	Романенко.
Його жінка	Криницька.
Гапон	Кононенко.
Трепов	Радчук.
Льокай	Ходкевич.
Жандарський полковник	Дробинський.
Шпик 1	Савченко.
Шпик 2	Возіян.
Піп	Бабенко.
Попада	Стеценко.
Мати	Пилипенко.
Салдат	Стеценко.
Професор права	Білашенко.
Земець	Подорожній.
Ліберал	Іванів.
Дама 1	Добровольська.
» 2	Верещинська.
» 3	Смерена.
» 4	Петрова.
Ношник 1	Макаренко.
Ношник 2	Восточний.
Пристав	Стукаченко.
Городовик 1	Карпенко.
Городовик 2	Козаченко.
Князь	Радчук.
Дворник	Жаданівський.
Камердинер	Гавришко.
Офіцер	Ходкевич.
Козачок	Іванів.

Прокурор	Савченко.
Тюремщик	Жаданівський.
Хлопчик 1	Лор.
Хлопчик 2	Пігулович.
Морський офіцер	Ходкевич.
Селянка	Доценко.
Жінка 1	Косаківна.
Жінка 2	Пілінська.
Сестра милосердя 1	Кузьменко.
Сестра милосердя 2	Смерена.
Адмірал	Шагайда.
Єврейка	Доценко.
Господар друкарні	Савченко.
Робітники	Марченко, Макаренко.
Робітниця	Лор, Пігулович, Пилипенко.
Станіславська.	Жаданівський.
Матрос 1	Карпенко.
Матрос 2	

Салдати, студенти, матроси, народ та робітники.

Сава Чалий

Траг. на 4 дії (13 епізодів)—Карпенко-Карого.

Дієві особи:

Потоцький	Мар'яненко.
Шмигельський	Шагайда.
Жезницький	Подорожній.
Яворський	Крушельницький.
Качинська	Бабіівна.
Кася	Пігулович.
Ротмістр	Бабенко.
Сава Чалий	Сердюк.
Зоя	Титаренко.
Джура Сави	Іванів.
Баба	Пілінська.
Пажі:	Даценко, Косаківна, Кузьменко, Лор.
Поляки-козаки:	Бабенко, Іванів, Козаченко, Ходкевич.
Шляхтянки:	Криницька, Лор, Петрова, Пілінська, Стещенко.
Шляхтичі:	Гавришко, Іванів, Жаданівський, Масоха, Назарчук, Савченко, Стукаченко.
Гнат Гелій	Антонович.
Гайдамака	Стукаченко.
Медвідь	Романенко.
Кравчина	Дробинський.
Горицвіт	Свашенко.
Кульбаба	Стеценко.
Знахар	Ходкевич.
Селянки:	Верещинська, Пилипенко, Петрова.
Смерека, Станіславська, Стещенко.	
Польська варта, козаки, гайдамаки, селяни.	

Режисер постановщик Ф. Лопатинський.

Режисер лаборант М. Пясецький.

Художники: оформлення сцени М. Сімашкевич, строї В. Шкляів.

Музика Козицького.

Диригент Б. Крижанівський.

Фехтування П. Юркевич.

С е д і

Г'еса на 4 дії 6 картин. Могема та Колтона. Переклад та композиція додаткових текстів
М. Йогансена. Режисерська робота присвячується М. Аргутинській.

Дієві особи:

Пастор Девідсон Мар'яненко.
Міссіс Девідсон (його дружина) Бабіївна,
Петрова, Смерека.
Седі Томпсон Ужвій.
Джо Горн (Господар гостинниці). Крушель-
ницький, Карпенко.
Амсена (дружина Горна) Пилипенко, Кри-
цька.
Доктор Мак-Фел Антонович, Савченко.
Міссіс Мак-Фел, (його дружина) Добровольська,
Доценко.
Гріге матрос. Кононенко, Романенко.
Ходжсон матрос Назарчук, Іванів.
О'Гара боцман Сердюк.
Бейс квартирмейстер Балабан, Іванів.
Донька Горна Пігулович, Лор.
Моараго слуга тубільців Свашенко, Стукаченко.
Слуги тубільці: Дробинський, Жаданівський,
Возіян, Гавришко, Косаківна, Кузьменко,
Доценко.

Інтермедія:

Шаман Гавришко.
Наречена Лор.
Вояки: Дробинський, Стукаченко, Романенко,
Свашенко.
Жінки: Пігулович, Лор, Доценко, Кузьменко,
Косаківна.
Музики: Казаченко, Ходкевич, Жаданівський,
Подорожний.
Мошкари: Станіславська, Пігулович, Шутенко,
Возіян, Білашенко.
Тубільці Косаківна, Стеценко, Іванів, Восточний,
Шутенко, Романенко.
Постановка реж. Валерія Інкіжінова.
Оформлення й строї худ. В. Меллера. Музика
та звукові ефекти П. Козицького. Танки в 1 дії
Танок Седі й Бейтса, в інтермедії 4 вояк, 4
жінок та нареченої ставить Вігілев. Танок Ша-
мана та загальні танки в постановці Інкіжі-
нова. Режисер-анти Бегічева й Скляренко. Ди-
ригент Крижанівський. Спектакль веде Савиць-
кий.

Харьківська акопера

Цар Салтан

Опера на 4 дії, муз. Римського-Корсакова.

Салтан Шаповалов.
Гвідон. Кученко.
Гінец Гришко.
Старий дід Топчій.
Корабельщики { 1-й Колодуб.
2-й Кернер.
3-й Патержинський.
Скоморохи { Патержинський.
Гаврилів. Кадників.
Дяки. { 1-й Манько. 3-й Мартиненко.
2-й Кернер. 4-й Жихарів.
Мілітриса Балановська.
Повариха. Лісова.
Ткачиха. Мартинович.
Бабариха Карав'я.
Цар Лебідь. Нежданова (нар. арт.),
Катериніч.

Постановка—В. Манзія.
Художн. оформлення—Хвостова.
Диригент—Штейман М.
Головн. режисер—Г. Хлюстін.

Трільбі

Опера на 5 актів, муз. Юрасовського.

Дієві особи:

Трільбі Коп'йова.
Натурщиці { 1. Крижанівська.
2. Златогорова.
3. Карав'я.
Мадам Біллі Стуканівська.
Мартинівич.
Біллі Кученко, Середа.
Свенгалі Будневич.
Тафі Кернер.
Санді Гришко, Шуйський.
Джеко Топчій.
Диригент — Вайсенберг
Постановка Юнгвальд-Хількевича

Жізель

Балет на 2 дії муз. Адама

На узліссі живе з матір'ю селянська дівчина
Жізель. Вона збирає герцогові виноград, а в
часи спочинку з подругами водить танки. Мо-
лодий герцог, передягнутий селянином, кохає
Жізель. Її кохає і лисичий Ганс і не мавши
успіху, вирішує сказати Жізелі, що її коханець
не селянин, а герцог, щоб не сподівалась з ним
одружитись. Цим дівчина так стривожена, що
божеволіє й умирає.

Дієві особи.

Ролі Жізель виконає М. Рейзен.

Жізель—Марія Рейзен. Герцогиня—Н. Хлю-
стіна. Герцог—Л. Жуков. Князь-володар,—Шве-
цов. Мати Жізелі—уч. студії Сазонова. Лисич-
ий Ганс—Непомнящий. Владарка—Савицька І.
Мисливці, селяни, танки.

В першій дії танцюють:
Вальс подруг Жізелі—Мерхасіна II, Хаснен-
кова, Сакович, Шехтман, Манкутевич, Бердов-
ський, Костянтинів, Монсен. Танок Жізелі з
селянином,—Рейзен, Жуков.

У II акті. Вихід Владарки—Біліс, Са-
вицька І. Адажіо—Рейзен, Жуков. Фінал,—Рей-
зен, Жуков.

Хореографічні етюди. 1. Вальс квітів—муз.
Глазунова—Мерхасіна І., Савицька І і весь
балет. 2. Па-де-де муз. Мінкуса.—М. Рейзен,
Жуков.—3. Гошак—муз. Мусоргського.—Влади-
мирів, Сталінська, Монсен, Манкутевич, Гудов,
Дельсон, Непомнящий, 4. Східний танок Ве-
ракса. 5. Венгерський танок Брамса.—Марія
Рейзен, Л. Жуков. 6. Еспанський танок.—Хлю-
стіна Монсен (пост. Хлюстін). 7. Румун-
ський.—Савицька І та Бакалійників. Іполітов-
Іванов. 8. Кавказькі ескізи, а) В. Аум, б) Похід
Сардаря,—Мар. Рейзен, Леон. Жуков і весь
балет.

Балетмейстер Жуков
Диригент Вайсенберг

Лебедине озеро.

Балет на 3 дії, 4 картини, муз. Чайковського
Постановка Л. Жукова

ЛІБРЕТО

Принц Зигфрід із своїми приятелями на гулянці. Сьогодні день його повноліття. Мати Зигфріда принцеса сповіщає сина про те, що завтра в них має відбутися бал де він мусить обрати собі молоду. Принц згоджується. Звечоріло. Петять лебеді й Зигфрід з приятелями вирішують закінчити день полюванням. На березі острова Бено знаходять лебедині сліди й сповіщає про це принца. Залишивши потім принца самого він іде до своїх товаришів. В цей час лебеді оточують Зигфріда. Один лебідь говорить йому що всі вони дівчата перевернуті злим Філіном на лебедів і що повернути їх знову на людей зможе лише велика любов. Принц жадаючи врятувати сподобану ним дівчину-лебідя присягається їй у коханні, але вона застерігає його, що коли він забуде свою обіцянку, то всі вони остануться лебедями. Злий геній, підслухавши їх розмову, вирішує одружити Зигфріда на своїй дочці й приводить її на бал у двірці в образі Одети. Принц нічого не знавши, обирає собі за молоду Одилію, а після присяги злий геній показує йому справжню Одету, принц в розпачі. Одилія з Філіном зникають. В горі Зигфрід поспішає до озера, де він уперше побачив Одету. Вона довідавшись про зраду принца, переказує це своїм подругам, але приходить сам принц і велика любов перемагає. Зигфрід веде Одету до себе, а Філін гине.

I.

Роль Одети й Одилії виконає Мерхасіна І.
Дієві особи.

Владарка принцеса — ** П син Зигфрід Шевцов або Манкутевич. Одета Мерхасіна І. Філін, злий геній Непомнящий. Його дочка Одилія Мерхасіна І. Бено, друг Зигфріда Владими-

рів. Наставник Зигфріда Бучинський. Селяне, селянки, слуги, пажі й придворні.
Диригент І. Вайсберг.

I акт

Танок дівчат з друзями Зигфріда.
Шехтман, Халіп, Федюніна, Лесевицька, Бенескриптова, Корнієнко, Рабінович, Средницька, Балашова, Сталинський, Монсен, Ермолаєв, Константинів, Владимирів, Гудов, Дельсон.
Селянський танок Савицька І, Мерхасіна ІІ, Бердовський.

Фінал. Увесь балет.

II акт

Вальс лебедів. Увесь балет. Адажіо Мерхасіна І, або Манкутевич. Танок шости лебедів Верекундова, Левчинська, Мерхасіна ІІ, Савицька ІІ, Шехтман та Бакалійникова.

Танок трьох лебедів Савицька І, Подбарська, Сакович.

Варіація Мерхасіна І.

Coda. Увесь балет.

III акт

Танок молодих Савицька І, Мерхасіна ІІ, Савицька ІІ, Тумковська І, Лесевицька, Федюніна, Шевцов або Манкутевич.

Еспанський танок Н. Хлюстіна, Сталинський. Неаполітанський танок Шехтман, Манкутевич, Верекундова, Тумковська ІІ, Корнієнко, Бенескриптова.

Венгерський танок Веракса, Бакалійникова, Бердовський, Монсен.

Мазурка Підбарська, Константинів, Владимирів, Хасперова, Средницька, Халіп, Григор'єва, Дельсон, Воробієв, Ермолаєв, Гудов.

Класичне Pas de deu Мерхасіна І, Шевцов або Манкутевич.

Фінал увесь балет.

IV акт

Журний вальс. Увесь балет.

Танок кохання Мерхасіна І, Шевцов або Манкутевич і увесь балет.

Варіації Мерхасіна І.

Фінал, увесь балет.

Виставу ведуть Непомнящий та Владимирів.

Державний Народний Театр

Сорочинський ярмарок

Опера на 4 д. Старицького

Черевик Петлієнко; Хівря Зарницька, Цибуля Василенко. Мокрина Жданова, Панько Овдієнко. Хотина Акімова. Циган Тагаїв. Причистенський Заховай. Шинкарька Карка Доля. Циганка Попова. Стась Самарський. Єврей Васильєв. Купець Ходимчук. Перекупка Василенко, Санківська, Костева. Старці Кушнарєнко, Демченко Шкурат, Іржавський. Паромщики Кушнарєнко, Удовєнко. Парубок Дергаус. Музиканти Василько, Благополучний, Щелкунова. Дівчата Винницька, Олішівка. Староста Кушнарєнко. Циган І Твердохліб. Циган ІІ Благополучний.

Постановка реж. Дм. Грудини.

Диригент Харківський. Пом. реж. Коханий І.

Рожеве павутиння

П'єса на 4 розподіли (8 одмін. Я. Мамонтова. Іван Тарасович Гей-Гуківський Тагаїв. Поліна Іванівна (Ліна) Горленко, Лешко. Ніна Ва-

сильовна Горська. Архип Гудимуха Петлієнко, Рейський. Баба Тетяна Жданова, Галка Скрипченко. Юрко Макушенко Заховай. Микита Неліпаний Сокирко. Савка Рубчик Твердохлі.

Постановка Рошківського О.

Пом. реж. Коханий І.

В і й

Сотник Василенко, Рейський; Пайна засл. арт М. І. Литвиненко-Вольгемут, Акімова; Нянька Малієва; Хома Брут Овдієнко; Тит Халіява Сокирко, Манько; Теберій Горобець Твердохліб; Баба Зарницька; Дорош Хорош; Свирид Заховай; Оверко Благополучний; Хаїм Тагаїв; Хайка Доля, Вятківська, Хорунжий Захарчук, Бублейниця Попова; Сластьоніца — Олішівська; припичниця Санківська; Мужик з возом Заховай; Баба, його дружина, Вятківська; Бандуриста Білокінь; Граматики Залізна; Мізиненко; Ритори Чернуха, Васильєв; Богослов Удовєнко; Вій Демченко.

Реж. Грудина Д. Реж.-лаборант — Самарський Диригент Верховинець. Художник Вєсякин

Державний єврейський театр

Загмук

Трагедія на 4 дії (7 картин).

А. Глебова, переклад Е. Фіннінберга.

Зер-Сібан звільнений раб **Стрижевський**. Ільтан і дочка Убар-Іреїтіма **Сінельнікова**. **Кулик-Барновська**. Бель-Наїд придворний музика **Кантор**. Нінгір-Сін Асирійський намісник м. Ларака **Заславський (Фай)**. Нігал-Уммі, його дружина **Сонц-Ада**. Саргал-Нініб, головнокомандуючий **Діно**. Ламасані, прибічниця Нінган-Уммі **Кулик-Терновська**. Наглядач **Слоніський**. Міар, Аммури, раб **Абрамович**. Убар-Іреїтім, дрібний купець **Серебренник**. Хасіна його дружина **Гольдберг**. Автмейлах, старий іменитий купець **Нугер**. Амур-Белл, работорговець **Мерензон**. Ішмур-Нату, старий купець **Парчев**. Старий купець **Абрамович**. Імурім-Сін, жрець. **Герштейн**. Зор-Бані, жрець **Гольман**. Кадішті: **Іва Він**, **Кулик-Терновська**, **Рубінштейн**, **Ейлішева**. Еабані **Ізраель**. Ірумбал **Хасін**. Таммані-ту **Гордон**. Уруру **Сокол**. Бел-Харані **Гольман**. Аднайя **Виноградський**. Орбан **Слоніський**. Рімсін **Парчев**. Пісар **Гордон**. Господар ідальні **Ізраель**. Крамар камеями **Надіна**. Крамар кошеткою **Капчівська**. Крамар памаранчами **Сигалівська**. Крамар водою **Лисянська**. Нірарі, ад'ютант Нінгір-Сіна **Крамер**. Енакані перша рабиня Ільтані **Савицька**. Голодний **Сокол**, жінка при смерті **Ейлішева**.

Постановка **Ефраїма Лойтера**.

Художник—**І. Рабічев**, музика та оркестровка **Ю. Мейтус**, хор гімн рабів і пісенька **І. Ройзентур**, хореографічне оформлення й танки **Е. Вігілева**, диригент **С. Штейнберг**, лаборант **Д. Стрижевський**, спектаклі ведуть: **Мерензон**, **Абрамович**, Концертмейстер **Л. Розенберг**, світло **З. Єременко**, бутафорія—**П. Ліпівський**, машиніст сцени—**М. Філонов**, парикмахер **П. Ліфшиць**.

Койменкерер

Музична комедія на 3 дії

І. Фефера та Н. Фіделя

Крамар **Діно**. Його донька **Сінельнікова**. Його дружина **Сонц**. Їх син **Нугер**. Жених **Ізраель**. Хася (родичка Крамарева) **Іва Він**. Її батько **Слоніський**. Сажотрус **Кантор**. Маклер (з чорної біржі) **Мерензон**. Інвалід **Абрамович**. Лікар **Сокол**. Його дружина **Савицька**. 1-ша пара гостей **Хасін** і **Шейнкер**. 2-га пара гостей **Абрамович** і **Сигалівська**. 3-тя пара гостей **Герштейн** і **Рубінштейн**. 4-та пара гостей **Гордон**, **Ісаїв** або **Капчівська**. Паничка **Надіна**. Сажотруси: **Абрамович**, **Алуф**, **Гордон**, **Крамер**, **Герштейн**, **Капчівська**, **Сигалівська**, **Савицька**, **Шейнкер**, **Мурована**, **Надіна**, **Лисянська**.

Маски:

Банкір—**Хасін**, Равін—**Сокол**, Меламед—«Гордон», маклер—**Герштейн**, Хазн, **Нугер**.

Театральні маски:

Єврейський король Лір—**Абрамович**, Міреле Ефрос—**Надіна**, 6-та дружина—**Сигалівська**.

Постановка **Еф. Лойтера**

Музика **С. Штейнберга**

Цвей кунілемлех

За Гольдфаденом.

Комедія-водевіль на 8 епізодів.

Дієві особи:

Цінхес.	Мерензон.
Рівке.	Сонц.
Хане (Королина)	Кулик-Тарновська.
Калмен (сват)	Стрижевський.
Мотл.	Заславський (Фай).
Зельде	Ейлішева.
Кунілемл.	Нугер.

В інтермедіях: **Абрамович**, **Алуф**, **Гордон**, **Іва Він**, **Капчівська**, **Крамер**, **Сигалівська**, **Сокол**, **Хасін**, **Шейнкер**.

Режисер—**Лойтер**.

Музика—**С. Штейнберга**. Художник—**Рабічев**.

Танки:—**Бойко**, **Вігільов**. Тексти пісень—**А. Ногана**. Інтермедій—**О. Стрілець**. Лаборант—**Стрижевський**.

Художник Керовник—**Еф. Лойтер**.

Диригент—**С. Штейнберг**.

Спектаклі ведуть **А. Абрамович** та **М. Мерензон**.

Машиніст сцени—**Б. Сусоев**. Світло—**З. Яременко**.

Перукар—**Г. Леван**. Бутафор—**Тянківський**. Строї, конструкції, декорації та бутафорія власних майстерень

Шабсе Цві

(Трагедія обдуреного народу).

на 4 акти

Монтаж тексту **Е. Лойтера** (по Журавському, Шолом Ашу й ин.).

Шабсе Цві Кантор, **Заславський Фай**. Сара **Сінельнікова**, **Ейлішева**. Натан **Іва Він**. Шмуель (придворний писар **Шабсе-Цві**) **Серебренник**, **Гольман**. Махомед IV (султан) **Стрижевський**, **Серебренник**. Хакін-Паша (лікар султана, єврей ренегат) **Ада-Сонц**, **Діно**. Муфті-Вані **Ізраель**. Галеві (царедворець Султана і скарбник **Шабсе-Цві**) **Мерензон**. Гасан-Ага (начальник варті) **Діно**. Ноемія (старший, прибувщої групи польських євреїв) **Заславський (Фай)**, **Хасін**. «Вчені» **Нугер** і **Парчев**. Талмудист **Слоніський**. Амстердамський єврей **Абрамович**. Еспанський єврей **Хасін**. 1-й молодий **Сокол**. 2-й молода **Кулик-Терновська**. 1-а жінка **Гольдберг**, **Рубінштейн**. 2-а жінка **Сигалівська**, **Шейнкер**. Старий єврей **Виноградський**. Польський старець **Герштейн**. 1-й гінець **Рубінштейн**. 2-й гінець **Гольдберг**. 3-й гінець **Капчівська**. Яничари **Алуф**, **Крамер**. В танку 2-го акту: **Іва Він**, **Кулик-Терновська**, **Рубінштейн**, **Сигалівська**, **Капчівська** і **Ейлішева**.

Постановка **В. Смишляєва** та **Е. Лойтера**.

Художник **І. Рабічев**.

Музика **А. Крейна**.

Танки **Е. Вульф**.

Лаборанти: **Д. Стрижевський**, **А. Кантор**.

Спектаклі введуть: **Мерензон** та **Абрамович**.

Світло: **З. Єременко**.

Бутафор **Ліпівський**.

Перукар **П. Ліфшиць**.

Костюми, декорації, бутафорія власної майстерні.

Театр ім. Франка в Києві

Леся Українка

Лісова пісня

Драма—феєрія на 3 дії з прологом

Дієві особи

«Той, що греблі рве» Д. Милютенко або М. Братерський. Потерчата. 1 Т. Склярова. 2 Р. Шухміна. Водяна Русалка О. Бубчаківна або Є. Раїсова. Водяник Т. Юра або Ф. Гладко. Дядько Лев О. Юрський або Т. Юра. Лукаш Т. Терниченко або К. Блакитний. Лісовик П. Міхневич або О. Супрун. Мавка Т. Барвінська або П. Нятко. Перелосник Ю. Козаківський. Пропасниця Л. Замірко. Куць М. Пилипенко або Л. Луганська. Мати Лукашева Г. Борисоглібська або К. Коханова. Русалка польова Т. Юрівна. В. Солонько або Т. Діброва. Килина Л. Верховісва або Н. Шведенко або М. Лійсар. «Той, що в скалі сидить» Ф. Гладко або П. Міхневич або О. Супрун. Злидні 1 М. Склярова, 2 М. Товста, 3 р. Шухміна, 4 Л. Терлецька, 5 Т. Склярова. Хлопчик Т. Шевченко або Т. Склярова. Доля В. Лукашевич або Л. Костенко. Русалки Л. Луганська, В. Солонько, Т. Юрівна, М. Товста, Т. Жевченко, Н. Сиротяга, М. Склярова, Є. Раїсова, Т. Діброва.

Постановка Є. Коханенка.

Художник М. Драк.

Музика Б. Яновського та Н. Прусліна.

Танки Ю. Козаківського.

Реж. лаборант Т. Терниченко.

Керують виставою О. Пономаренко та О. Попів.

К. Гольдони

Господиня заїзду

Комедія на 3 дії

Мірандоліна, господиня заїзду. Т. Барвінська або П. Нятко. Кавалер ді Ріпафратта. В. Кречет. Граф д'Альбафйоріта Т. Терниченко. Деянира комідіанка О. Рубчаківна або Л. Луганська. Фабріціо, слуга в заїзді К. Блакитний. Ортезія комедіанка А. Шведенко або М. Лійсар. Слуга кавалерів М. Пилипенко.

Постановка Є. Коханенка.

Художник М. Драк.

Керує виставою О. Пономаренко

Седі

П'єса на 3 д. Могем та Колтон

Седі Томпсон—В. Варецька або Т. Барвінська. Священик Альфред Девідсон—О. Ватуля. Дружина Девідсона—Н. Шведенко. Доктор Мак-Фел—Є. Коханенко. Дружина Мак-Фела—В. Солонько. Джо Горн—хазяїн готелю на острові Паго-Паго—М. Пилипенко. Амсена, дружина Горнова—К. Коханова або М. Лійсар. О'Гара, молодший помічник капітана—В. Кречет. Прис, матрос америк. військ. корабля—Ю. Козаківський. Ходжонс—М. Братерський. Чорний хлопчик—О. Рубчаківна. Чорна дівчина—Л. Луганська. Прислуж. готелю—К. Рябов, М. Рябов. Квартирмайстер Бейтс—Д. Милютенко. Матроси—Ф. Гладко, П. Міхневич.

Постанова режис.—О. Смірнова і О. Іскандер. Оформл. сцени і костюми—Л. Чуп'ятова. Музика композитора—І. Прусліна. Танки—Ю. Козаківського. П'єсу веде—О. Пономаренко.

„97“

Сучасний побут на 4 дії

Дієві особи:

Іван Стоножка, неможливе Д. Милютенко. Ганна—його жінка Г. Борисоглібська або Ожеговська. Вася, їх син О. Пономаренко. Дід Юхим К. Діхтяренко. Серьота Смиг, голова комнезаму В. Кречет. Мусій Кошистка, неможливе засл. арт. респ. Гн. Юра. Параска, його жінка К. Коханова або А. Шведенко. Андрій неможливе К. Блакитний або П. Демченко. Панько, секретар сельради Т. Терниченко або М. Братерський. Гнат Гиря, куркуль Т. Юра. Лізька, його дочка Т. Барвінська. Годований колишній драгун М. Пилипенко або Ю. Козаківський. Орина, старчиха, В. Лукашевич. Микита, товариш П. Костюченко. Дід з ціпком Є. Коханенко. Ларивон П. Міхневич. Манашки. 1 Н. Шведенко, 2 Л. Верховісва.

Постановка засл. арт. респ. Гн. Юри.

Оформлення сцени М. Драка.

Реж. лаборант. М. Склярова.

Виставою керує О. Пономаренко

на 1927 рік ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ на 1927 рік

„НОВЕ МИСТЕЦТВО“

ВИД. ВІДДІЛУ МИСТЕЦТВ УПО

ЖУРНАЛ МІСТИТЬ СТАТТІ В СПРАВАХ ТЕАТРУ, ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, МУЗИКИ, КІНО, ПОЕЗІЇ, ФЕЙЛЕТОНІ, РЕЦЕНЗІЇ, МИСТЕЦЬКУ ХРОНІКУ

Передплата на 1 рік . . . 9 карб. — коп.

„ на 1/2 „ . . . 4 „ 50 „

„ на 3 міс. . . 2 „ 40 „

„ на 1 „ . . . — „ 80 „

Ціна одного примірника в Харкові 20 коп.

На периферії, в Союзних Республіках, театрах і на залізницях 25 коп.

Видавництво має 27 комплектів журналу за 1925-26 рік

Вартість одного комплекту з пересилкою 8 карб.

РЕДАКЦІЯ І КОНТОРА: ХАРКІВ, ВУЛ. КАРЛА ЛІБКНЕХТА, № 9. ТЕЛЕФОН № 1—68

Київська акомпера

Євгеній Онегін.

23 та 25 лютого.

Оп. на 4 дії, 7 карт., муз. Чайковського.

Дієві особи:

Євгеній Онегін	Норцов.
Ленський	Собінов Нар. Арт.
Гремін	Шидловський.
Трике	Летичевський Пресс.
Ротний	Семенов.
Зарєцький	Гродзинський.
Татяна	Воронець, Владимірова.
Ольга	Манківська, Калиновська.
Няня	Ахматова, Вербицька.
Ларіна	Христенко.

Диригент М. Вериківський.

Виставу веде Режисер Владимірів.

Винова Краля.

22, 27 лютого.

Опера на 3 д., 7 карт., муз. Чайковського

Дієві особи:

Ліза Литвиненко-Вольгемут (Засл. Арт. Респ.).	Захарова, Калиновська.
Графиня	Манківська, Вербицька.
Поліна	Христенко.
Гувернантка	Мосін (Засл. Арт. Респ.).
Герман	Норцов, Градов.
Елєцький	Семенов, Циньов
Сурін	Летичевський, Пресс.
Чекалінський	
Чарлінський	Пресс, Летичевський.
Розпорядчик	
Томський	Тоцький, Арістов.
Нарумов	Васюков.
Пастушка	Орлова-Янчевська.

Диригент О. Орлов.

Черевишки

Опера на 3 дії, 8 карт. П. Чайковського.

Дієві особи:

Оксана Воронець. Козак Чуб, Оксанин батько
Бронзов. Солоха Захарова, Калиновська. Ваку-
ла, її син Мосін. (Засл. Арт. Респ.). Чорт Ари-
стов. Голова Циньов. Дяк Летичевський. Панає
Дідківський. Ясновельможний Тоцький. Варто-
вий офіцер Пресс. Церемоніймайстер Градов.
Старий Запорожець Васюків.

Диригент О. Орлов.

Хореографія В. Рябцова. (Засл. Арт. Респ.).
Виставу веде режисер Владимірів.

Орлиний бунт

Опера на 5 дії, О. Паденка.

Переклад Я. Савченка.

Дієві особи:

Білосельський (поміщик) Циньов. Ліза, дочка
його Юровська. Цариця Катерина Вербицька.
Кн. Потьомкін Тоцький. Кн. Голіцин, кн. Та-
тіщев Дідківський. Пугачов Шидловський.
Устя його жінка Захарова. Хлопуща, Чіка
Зарубін, отамани Мосін. Заслуж. Арт. респ.,
Бронзов. Лисов Летичевський. Варсонофій, Ду-
ла, манахи Пресс, Гродзинський. Дівчина тор-
говка Огньова. Герольд Семенов.

Диригент О. Орлов. Постановка О. Улуханова.

Декорації худ. С. Євєнбаха.

Виставу веде режис. Владимірів.

Головний режисер Б. Г. Селацький.

КОНЦЕРТ

піаніста композитора

Н. К. МЕТНЕРА (Париж)

1 БЕРЕЗНЯ

- 1) Соната f-moll, op. 5 (перша частина)
- 2) Соната g-moll, c-moll, op. 17
- 3) Друга імпровізація, op. 47 (вперше)

ЗАБУТІ МОТИВИ:

- 1) Danza Dithirombica
- 2) Canzona matinata
- 3) Danza fiorata
- 4) Danza jubilata
- 5) Danza rustica
- 6) Danza Graziosa
- 7) Danza festiva

КОНЦЕРТ

піаніста-композитора

СЕРГІЯ ПРОКОФ'ЄВА

2 БЕРЕЗНЯ

I.

- 1) Третя соната, op. 26 (одна частина)
- 2) „10 мимолетностей“ op. 22

II.

- 3) Друга соната d-moll:
 - a) Allegro ma non troppo,
 - b) Scherzo, в) andante, г) vivace.
- 4) Марш та ескердо з опери „Любовь до 3 помаранчів“.
- 5) а) Танок } op. 32.
- б) Менует }
- в) Гавот }
- г) Токата, op. 11.

В БЛИЖАЙШЕЕ ВРЕМЯ ВЫХОДИТ ИЗ ПЕЧАТИ

„ТЕАТРАЛЬНЫЙ АЛЬМАНАХ“

Сезона 1926-27 г.

Издание Киевского Посредабиса.

В альманахе помещены статьи: Юр. Собо-
лева, Гната, Юры, С. Якубовского, Х. Токаря,
И. Зорина, Б. Розенцвейга, М. Шлансберга,
В. Агатова, Д. Угрюмова, Д. Урина и друг.
Фотографии артистов, литераторов, журна-
листов и музыкантов.

Шаржи и зарисовки.

Количество выпускаемых экземпляров
строго ограничено. Цена отдельного №-ра
по предварительной подписке 1 руб 25 коп.

Подписка принимается в Киевском Посред-
абисе (ул. К. Маркса, № 11).

РЕДКОЛЛЕГИЯ

СПИСОК № 17

п'єс, дозволених до вистави Вищим Репертуарним Комітетом
УПО НКО УСРР

УКРАЇНСЬКИЙ РЕПЕРТУАР.

1. Андросов, Б. «Сільські болячки» п'єса на 1 дію. Рук. Стор. 20.
2. Ардов, В. «Аліменти». Сценарій на 1 дію. Переклад П. Марченка. Стор. 18.
3. Бахмет'єв. «На світанку». П'єса на 2 картини з життя політ. ув. Переклад і переробка П. Марченка. Рук. Стор. 29.
4. Богославський, М. «Махновщина». Драматичний етюд на 1 дію. Рук. Стор. 14.
5. Бондарчук, С. «Відьма». Драматичний етюд на тему віршу Т. Шевченка «Сільський театр» за 1927 р., Ч. 2.
6. Коцебу, А. «Гармидер» (Колотнеча-Заколот). Жарт. на 5 дій. 1) Переклад М. Морської. Рук. стор. 118. 2) Переклад М. Крамчінського. Рук.
7. За Коцюбинським—Алчевська Х. «Коні не винні». Водевіль. Рук. стор. 17.
8. Краян, З. «На порогах». П'єса на три дії (9 епізод) з прол. «Сільський театр» за 1927 р., Ч. 2.
9. Курбас, Л. і Бондарчук, С. «Пролог». П'єса на 3 дії з часів 1905 р. Рук. Стор. 83.
10. Мизін, Г. «Планета». П'єса на три дії. Рук. Стор. 102.
11. Панченко, М. «Колівщина». П'єса на 9 карт. з епілог. Рук. стор. 75.
Про новий побут і боротьбу з хуліганством. З «Синьої блузи». Перекл. і переконфлювання П. Марченка. Рук. стор. 12.
12. Шпол, Ю. «Любов Каті або Будівельна пропаганда». Ком. на 3 д. Рук.

РУСЬКИЙ РЕПЕРТУАР.

1. Ардов, В. «Аліменти». Сц. в 1 д.
2. Бирабо, Ж. «Любовь и брак». Ком. в 8 д. Переклад В. В. Алексеевой-Месхневой и Карп. Рук.
3. Глебов, А. «Рост». П'єса из современ. жизни в 5 д. и 11 карт. Рук. стр. 88.
4. Горячий, А. «Не мытьем так катаньем». Ком. в 3 д. и 5 карт. Изд. «Долой неграмотность». М. 1925 г. Стр. 43.
5. Джульетта из Нарбонны. Музком. в 3 д. Рук. Стр. 119. Б.
6. Зорич, Ю. «Марш». Драма в 4 д. Изд. «Радуга». М. 1923 г. Стр. 46. Б.
7. Кашперова, Е. В. «Победа жизни». Ком. в 4 д. Изд. МОДП и К. М. 1926 г. Стр. 52.—60 коп.
8. Колло, В. «Мариэтта». Музком. в 3 д. Пер. Л. Пальмского. Рук. Стр. 155.
9. Кречетов, Р. «10-37». П'єса в 6 д. Рук. Стр. 96.
10. Ленский, В. «Белая моль». Музком. Рук. Б.
11. Леонидов, О. и Поппер, Е. «Черное—фиолетовое—красное». Ком. в 5 д. из совр. француз. жизни (сюжет заимствован из романа К. Вюеля). Рук. Стр. 177.
12. Либаков-Ильинский. «Салтычиха» (Рабы крепостные). Истор.-бытов. драма XVIII века в 5 д. и 6 карт. Рук. Стр. 155.
13. Мерз, Ш. «Танец и полночь». П'єса в 5 д. Рук. Стр. 74. Б.
14. Пикар, А. «Кики». (Карьера актрисы). П'єса в 3 д. Перев. В. В. Алексеевой-Месхневой и Шубина. Рук. Стр. 67. Б.
15. Поповский, А. «За отдых». Агиткомедия. Рук. Стр. 17.
16. Толстой, А. Н. «Чудеса в решете». Ком. в 4 д. Рук. Стр. 116.
17. Тренев, Н. «Любовь яровая». П'єса в 4 д. и 5 карт. Рук. стр. 175.
18. По Фридману, Д. — Клейнер, И. «Мендель Маранц». Ком. в 3 д. из быта американских евреев. Рук. Стр. 69.
19. Шлезингер, А. «Фильма Педжа» (Король кино). Музком. в 3 д. текст М. Тригук. Стр. 29. Б.
20. Юшкевич, С. «Мендель Спивак». П'єса в 4 д. Изд. «Северные Дни». М. 1917 г. Стр. 78.
21. Юшкевич, С. «Повесть о господине Сонькине». Ком. в 4 д. Изд. «Северные Дни». М. 1917 г. Стр. 80.

ЄВРЕЙСЬКИЙ РЕПЕРТУАР.

1. Кобрин, Л. Родной, И. «Дер клейнер ганев». (Маленький ворюшка). П'єса в 4 д. Рук. Стр. 76.
2. Пинес, Д. «Бай дер Ерд» (На земле). П'єса в 3 д. Рук. Стр. 26.
3. Пинес, Д. «А зайта гешихте» (Страничка в 1 д. Рук. Стр. 12).
4. Рейзельман, И. «Дос фрейлихе шнайдерл» (Веселый портняга). Ком. в 3 д. Рук. Стр. 92.
5. Софокл. «Царь Едип». Траг. в 5 д. Пер. Я. Гузика. Рук. Стр. 23.
6. Файнман, Л. и Б. «Блутун Трерн». Драма в 4 д. Рук. Стр. 34.
8. Фидель, И. «Хас-Раце ди алмоне (Вдова Хас-Раце). Ком. в 3 д. Рук. Стр. 90.
Вч. Секретар ВРК М. Плеський.